

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-százados petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Barabás Béla naplója.
- Uj rendelet a munkásegyletekről.
- Gazdasági egyetemet Aradnak.
- Az arad-kovácsbányai kisvasut.
- A nemzetiségek obstrukcióra készülnek.
- Fejérváry helyett Rákóczi.
- A táncos regiment.
- A tolvajkirály.
- A Kossuth-szobor pályázat.
- Takács Zoltán barátja.
- Az új Montekarlo.
- A színésznő völgyénye.

Barabás Béla naplója.

Arad, február 23.

Ha én, meg a város most nem lennének haragban egymással (vagy igazán nem vagyunk?) hát valamit sugnák a fülébe. Nyíltan ilyesmit bajos elmondani, mert politikai erkölcstelenségnek mondanák. (Mintha az egész politika egyéb lenne, mint csupa erkölcstelenség.)

Elmondanám, hogy mi a különbség a nagy és a kis politika között. Politika mind a kettő: és mégis, milyen bajok keletkeznek abból, ha a kis politika ugyanazt próbálja tenni, amit a nagy. Olyan ez, mint a Pless Mór tragikum. Mi kell a parcellázáshoz? Pénz, meg föld. Pénze volt a régi Polgárinak is, földet is vejt hozzá. S lám, a Polgári majd otthagya a részvényeseinek a fogait abban, ami a bank-óriásoknak milliókat hoz!

A politikában többféle művészet van. A legnehezebbek közül való az, ahogyan a lehetlent szokták csinálni. A politikus hozzáfog a lehetlennéz. Megcsinálni nem fogja, s ezt előre tudja is. De azért senkise veszi észre, hogy nem csinálta meg. Vagy ha észreveszik, kiderül, hogy a balsiker nem ő rajta mulott. S ennek így kell lenni. A publikumnak nem kell olyan bűvész, akit nem hisz boszorkányosnak és nem kap a vállaira olyan politikust, akiről nem hiszi, hogy a lehetlent meg fogja csinálni.

A politikának ezt a bűvész fogásait legjobban a politikai vád alá helyezésnél figyelhetné meg a publikum, ha az eseményeket nézné, s nem, amint szokása, a nyílt színen öklelődző személyeket. Vád alá kellett volna helyezni a Fejérváry-kormányt, vád alá Khuon-Héderváryt, vád alá Perczel Dezsőt, sőt a megtért báránykát: Bánffy Dezsőt is. Szívesen megtették volna, — hü, micsoda *dringend*-futárral citálták volna Wakerlét Bécsbe, ha egy nap a képviselőházban a vád alá helyezést megszavazzuk! S akármennyire is módunkban lett volna ez, a főrendek ítélő bírósága ma is hiába várja, hogy az excellenciás urak fölött döntsön. A vád alá helyezésből nem lehet semmi — és a nagy politikában mégis tárgyalni kell a vád alá helyezést, nehogy a nemzet egy nap csakugyan meglássa a valóságot. Penelope vásznának módjára megy a dolog: amit ma megszönek, holnap kifejtik. Így megy ez, amíg valahol meg-

reked az ügy, vagy amíg egyéb gondja akad a nemzetnek. Így kell csinálni a darabantok kiplakátoztatásával, holott a darabantokat nem lehet kiplakátoztatni; így a Fejérváry kétszáz ezer koronájával, holott azt nem lehet Fejérvárytól visszakövetelni; Perczel kegydíjával, holott a kegydíjat nem lehet tőle elvenni. Hogy ebben ki a nagyobb hibás: mi, akik ezt megtesszük, vagy a nemzet, amely e nélkül nem tekintene ál amférfiaknak bennünket, — a nagyabecsült utókor dolga elbirálni.

Hát most melyik a kis politika? A melyik olyan hibákat követ el, mint Arad azzal a bizonyos laktanya-főlirással. A hiba nem magában a lényegben van. A város kimondja, hogy a honvédhuszár laktanyáról levéteti a darabont Fejérváry nevét és rátéteti a Rákóczi Ferenc nevét. Nemcsak hazafias határozat, — hisz ebben nincs differencia, — hanem még akkor is helyén való, ha a város tudja, hogy nem lehet végrehajtani. Ha már ott van a csunya név, mondjuk legalább ki, hogy nekünk nem tetszik! Csakhogy ezt nem kellett volna úgy kimondani, hogy a város zsákutcába jusson vele. Senkise akart hazafiatlannak látszani; megegyeztek hát abban: igen, le kell venni! Mi lesz most már? Andrassy azt fogja mondani: „Az ördög vigye el ezt a kellemetlen várost, olyan határozatot hoz, amelyről tudja, hogy meg kell semmisítenem. Persze, csak azért teszi, hogy hazafiatlanság színébe keverjen.” Jekelfalussy így fog menydörögni: „Unerhört, az az Arad.

A hétről.

Dal a kabaretról

A kabaret, a kabaret,
Mely eme dálnak tárgya lett,
Kiváló holmi ő —
Az ember akármerre lép
Erről beszél csak most a nép,
A férfi és a nő.

Ah Nyáray, ah Nyáray,
Kinek fellépti árai
Oly szépek és nagyok, —
Ha eltünődöm rajta én,
Hogy elmész tőlünk vén legény:
Oh szomorú vagyok!

A szinpadon, a szinpadon
Mától hatalmas úr vagyok,
Mert mindaz, aki él,
A kabaret-deszkákra mind
A jogi szabványok szerint
Jó szerződést remél.

A műsor ott, a műsor ott
Nem régi módi, nem kopott,
Ott minden csupa tűz —
Trikot húz *Mariházi* is,

És a karbéli kis hamis
Sok szívet láncra fűz.

Ily kabaret, ily kabaret,
Melyen mindenki jót nevet
Aradon rég vagyok.
Belépti díja drága még.
Ugy hetvenhárom százalék, —
Valóságos vagyok.

A gründolás, a gründolás
Egy programponit itt, semmi más,
Mindenkinek gründol itt,
Tűzérkaszárnnyát, villamost,
Minek nyomát se lenni most,
Gründolnak egy kicsit.

Husz év után, husz év után
A villamos még nem fut ám, —
S ez roppant vig eset, —
A kabaretben fő az él,
S ennek, ha száz évig élsz,
A párját nem leled.

Felsőbb leányt, felsőbb leányt,
Ha a tudásnak láza bánt:
És nem lel iskolát —
A kabaret segíti majd, —
Annak, ki bő tudást óhajt,
Ez műveltséget ad.

A kabaret, a kabaret,
Mely eme dálnak tárgya lett,
Az mindig új marad.
Műsort, mely mindig változó,
Kacagtató, mulattató:
Szállit hozzá Arad!

Juj.

Pál Jánosné készül.

Irta: Heraszthyné Szederkényi Anikó.

Pál Jánosné Mustos Örzse megint csak nekifohászott a dolognak. Kifordította a sajtár földet, szoknyáját térde közé kapta és leugrott. Ez bizony nehezen ment. Bele is pirult bele is izzadt. Nem bánta, csak kente-fente az agyagot a pitar földjére. De olyan akkurátosan, hogy léniával se huzhatták volna egyene-sebbre.

Már közepe táján lehetett, mikor Mustos Julianna befordult egy szóra. Majd elhalt, mikor meglátta, hogy micsoda dologban van Örzse öcsöcse.

— Ugyan te Örzse, — kezdett méltatlan-kodni — hát hogy mered a Jézus irgalmát így megkísérteni? Van bátorságod ilyen állapotba a földön csuszni mászni. Jól jársz, ha itt szüld meg a gyereked a tapasztás mellett.

— Ugyan má, hogy mondhat ilyet Julcsa néném!

— Hogy mondhatok? Hát ha ijjet cselekedel! De hol van az urad, hogy be nem kerget

Nagyon jól tudja, hogy nekem nem szabad türni, hogy azt a fölrást levegyék. Bizonyosan azért csinálta, hogy újra üthessenek." Apponyi megcsóválja a fejét: „Persze, a Vészi városa! Arra való az egész, hogy a haladóknak módjukban legyen újra marni a függetlenségi pártot, a miért a Fejérváry nevét meg muszáj türnie egy kaszárnán! Nagyon kedvesek!..." A város tehát hoz egy határozatot, amelylyel megbosszantotta az összes minisztereket (most már kérhetnek tűzérkaszárnát, meg leányiskolát!) s a vége mégis az, hogy az a fölrás ott marad.

Olyat persze megint csak a vicinális politikusok mondhatnak erre: „hát talán azt kellett volna kimondani, hogy a Fejérváry nevét ott hagyjuk?" Hát itt kezdődik az érettebb politika. Az igen és a nem között kétszázötven lépcsőfok van, — mondotta egy arabus, vagy egy francia. Kétszázötven módja lehetne annak, hogy a fölrás-levételt kellemetlen következmények terhe nélkül kimondják; csak épen az nem, a hogy megtették. Temesvár minden svarsgebsége mellett okosabb Aradnál. (Különben az csak addig volt svarsgebs, a míg érdekében volt; meglátják, olyan *Kurutzen Nest* lesz abból, mihelyt az jövedelmezőbbnek ígérkezik, hogy öröm lesz nézni!) Ott is kimondták, hogy a városháza hazafiátlan fölrását leveszik; de a „mikor“-t és a „miképen“-t egy lassu folyásu csatornára eresztették, a mely megóvja a várost a kellemetlenségektől. Olyas módon ke lett volna ezt megcsinálni, a hogy a vád alá helyezések készülnek. A formulán, miután az már nem az én dolgom, nem töröm a fejem. De ha törnöm kellene, biztosan megtalálnám.

Azonban Varjassy Lajos már tanult valamit a nagy politikától. Ő — mondja — mindenesetre kiküldi Sarlotot, meg a városi kamarást, hogy a darabont-fölrást levakarják; ha nem sikerül nekik, majd bejelentik a közgyűlésnek. A darabont-fölrásnak beiktatásánál, Pestmegyénél volt az ilyesmi szokásban. A képviselők bementek a megyeházára, ámbar tudták, hogy

a csendörök ki fogják őket kergetni. De azért bementek, hogy „csak az erőszaknak engedjenek." Varjassy tudta, hogy hiába küldi ki a város embereit a kaszárná elé. (Hiszen, ha a parlamentet szétkergethette egy század honvéd-baka, a várossal végez egy őrjárat huszár is!) Mindazonáltal kiküldi őket, hogy az erőszaknak engedelmeskedjenek, s minékutána alkalmuk volt engedelmeskedni, jöjjenek szépen haza.

A multban megesett, hogy egyik-másik ismerősöm megszólított: „Te Béla! Nem győzők eleget csodálkozni rajtad. Az országban csupa tűz vagy, csupa szenvedély; idehaza meg, a közgyűlésen csupa józan biggadság. Odafönn, mintha orosz-lánokat akarnál szétépíteni; idehaza, a város dolgaiban, mintaszerűen eltalálsz az aranyközéputakat. Mintha két Barabás Bélából lennél összerakva!" Hogy mit feleltem neki, arra már nem emlékszem. De, ha a naplómát olvasná, talán megértene abból valamit: hogy más a politika a nagy porondon, és más a vidéki vendéglátóknál; és más a politika, a melyik látszik és más, a melyet a valóságban csinálnak.

Gazdasági egyetemet Aradnak.

A falánk Budapest.

Vásárhelyi József véleménye.

A megvalósítás nehézségei.

— Az Aradi Közlöny tudósítói. —

Arad, február 23.

Miután Aradváros lemaradt abban a versengésben, amely a harmadik egyetem és a második műegyetem elnyeréséért a vidéki nagyvárosok között folyt, a városi törvényhatósági bizottság egyik tagja, Szántay Béla földbirtokos — amint tegnap megirtuk — mozgalmat indít egy Aradon létesítendő gazdasági akadémia érdekében. Szántay akciója támogatásának

megnyerte már Varjassy Lajos polgármestert, aki a maga részéről megígérte, hogy Aradváros törvényhatósági bizottságában, valamint a kormányánál is minden lehető el fog követni az életrevaló eszme megvalósítására.

A gazdasági főiskola föllállításának kérdésében úgy a szükségszerűség, mint a kivétel lehetősége szempontjából vélemény nyilvánítására a leghivatottabb Aradváros és a vármegye mezőgazdái vezetésére és ezért az Aradi Közlöny egyik munkatársa fölkereste Vásárhelyi Józsefet, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnökgaztatóját, hogy kikérje nézetét az Aradon létesítendő gazdasági akadémiairól.

Vásárhelyi elnökgaztató munkatársunk kérdésére az alábbi nyilatkozatot tette:

Az ország mezőgazdái az Omgé-ben megnyilvánult közvéleménye azt óhajtja, hogy az erdészeti, bányászati és állatorvosi fakultások bevonásával a kormány Budapesten gazdasági egyetemet létesítsen. Az így föllálandó egyetem céljaira szolgálnának a jelenlegi állatorvosi főiskolának Rottenbiller-utcai épületei, amelyek természetesen annyira kibővítettnek és új épületekkel megtoldatnának, hogy az egész egyetemet az épülettömbben elhelyezhessék. Ennek a tervnek jó és rossz oldalai vannak és a hivatott tényezők csak akkor fogják bírálatt alá venni és a döntést provokálni, ha a kérdés megérett a megvalósításra. Jó oldala például az, hogy egyesítene a gazdasági tudományokat és a hallgatót oly intenzív képzésben részesítene, amilyenre egy modern gazdálkodónak szüksége van. Hátránya pedig, hogy közvetlen az egyetem mellett, magában Budapesten nincs és nem is lehet oly mintagazdaságot létesíteni, amely nélkül a gazdasági egyetem époly keveset ér, mint az orvosi fakultás kórház nélkül.

Az aradi akadémia létesítésének tehát első sorban utját állja a budapesti egyetem terve. De más nehézségei is vannak a fölvetett eszme megvalósításának. Ilyen főképen az a körülmény, hogy még csak nemrégiben szüntette meg a kormány a gazdasági tanintézeti elnevezést és ruházta föl az akadémia névvel és jelleggel a magyaróvári és keszthelyi akadémiaikkal mellett a kassai, debreceni és kolozs-

innen. Megállj, szólok a mesterasszonynak, csak előtanájjam.

— De finyásan beszél Julcsa néném! Nem vagyok én dáma, hogy úgy féltsenek.

— A nem. De a hetedik gyerek már ez. Nagy sor az. Tudom én, ha nem is próbáltam. Az én anyámnak csak öt vót, mégis alig bírta a világra hozni. De meg is látogatott az Isten evvel a sok gyerekkel. Mit is csinálsz, hová leszel velők?

— Nohát Julcsa néném, maga se jól beszél. Ugy tesz, mintha a többivel is kódulni jártam volna. Majd megadi az Isten a kenyeret, ha a gyereket megadta. Jobb is lesz, ha nem rémisztget engem, busulok én eleget hat más helyett.

— Nonono. De hetyke-petyke vagy. Jól van no. Jól van.

— Még a kapufélfáját is majd fellökte elmentibe Mustos Juliánna.

Hogy ez az Örzse így mer beszélni vele. Ejnye. De mindig ilyen vót. Nagyon föl tanáltak vágni a kereplőjít. Jól van no. De azért akinek hét gyereke lesz máhónap, az rájja meg a szót. Nyelje is le, csak azután köpje ki, akkor is fére helyen. Így dohogott magába a nenő, amig végigloholta a falun.

Örzse meg ezalatt paskolta a földet erősen. Mikor megint kinézett egy sajtár földet, elkiátotta magát:

— Jancsi te, Estvány te, haj!

Nem telt bele egy pár perc, sivitás, kiabálás jelezte, hogy vágtat befelé a Pál-had.

— Mi köll?

— Mit akar?

— Megállj csak, majd adok én nektek mingyán. Ebbe a minutomba kitépem a nyelveteket. Hát ki az eb tanított arra, hogy így beszéljete az anyátokkal. Gyere csak te vén számar, hogy tekerem ki a nyakadat. Ijjen példával szögálsz a kisebbeknek. Kapjátok hamar azt a hamvast, oszt lódujlatok egy-kettőre a vasvári hegy alá egy kis homokér. Vagy azt se bánom, ha a sésimonyi tagbul hoztok. No!

— Mit ad érte?

— Mit adok? Majd adok egy ojjan pofont, hogy völegény korodba is viszked a helye. No né, még hogy mit adok. Tán zsidó vót az apátok, hogy alkuttok velem.

De nem várta ám a szó végét egyik se. Irkább futott kifele a kapun. Már behúzták maguk után, úgy kiabáltak vissza:

— Édesanyám, de szalonnát piríjjék, mikorra meggyüvünk.

Örzse letérbetyült, úgy fujta ki egy kicsit magát. Ahogy nagy ivben lesimitotta a földet, hasogató fájdalmakat érzett. Megijedt, mert megérezte, hogy közeledik a nagy dolog. De csak annál jobban sietett. Hanem mintha senyén fogná a dolgot, csak nem akart az haladni. Maga se tudta miért, de egyszerre azon vette észre magát, hogy két nagy könnycsepp potyyan a pelyvás agyag közé. Önkénytelenül körülnézett, nem látta-e meg valaki?

A kert felől látta legkisebb magzatját, a Pannit, befelé tölyögni. Egy nagy darab lekváros kenyér vót a markába. De fülíg be is maszatozta magát vele. Biztosan a vén Császár

Paliné nyomta a kezibe. Az ojjan gyerek boldondja. De hogy is nem adott neki az Isten. Hej, bizony — nem zúgolódásképen — de egynek sokat is ad, a másnak meg fiát se. Itt most ő már a hetediket várja, minden órán megjöhet... Jaj, osztán mégis, hogy renyhéskedik itten. A pitar meg még fenekestől föl van fordulva...

A kis Panni azalatt, mig anyja fejében egymást üzték a gondolatok, ott csullérosott köröskörül, utóbb meg szépen betipegett, be egyenest a tapasztás kellős közepibe. Összevissza mászta. Az anyja nézte tágranyított szemmel, mégse látta, hogy mit csinál. Csak mikor már úgy beleragadt a lelkem, hogy négykézláb se tudott belőle kievickélni, hanem ott állt megfenekelve a gyönyörű egyenesre húzott pitar közepin, akkor látta meg az anyja, hogy mi van.

De annyira benne vót az álmodásba Pál Jánosné, hogy meg se verte, de még ki se lökte érte. Nem, inkább ölbe kapta, megcsókolta. Kivitte szépen, oszt babusgatta.

— Gyere, lelkem gyeregem. Lemosom azt a gyenge galambtestedet.

Igy mondta, így ám. Pedig máskor, hej máskor...

Nem is igen veszködött azután avval a fene pitarral. Ki tudja, fölvirrad-e még ő hónapra? Ki tudja, nem marad-e ez a csöppség árván? Majd jön ide valami ördög száncázta boszorkány, az fogja püfölni az ő verét. Hej, keserű lett ám a szive Pál Jánosnének. De olyan keserű, mint az epe. Szoritotta a keblire.

monostori intézeteket. Uj akadémia föllállítása tehát nemcsak azért nem várható, mert Budapestre gazdasági egyetemet terveznek, hanem azért sem, mert a *létező akadémiák látogatottsága nem indokolja ujakknak föllállítását*. Egyelőre még a régieknek teljesen megfelelő fölszerelése sincs befejezve és a hiányok pótlása előtt nem remélhető az újabb, aradi akadémianak létesítése, amely a legegyszerűbb fölszerelést is számítva, igen nagy költséggel járna.

További nehézsége a szép tervnek az, hogy *nem állanak rendelkezésre gazdasági tanerők*. E téren Magyarországon még igen kevés a haladtunk, mert nem igen van mód és alkalom gazdasági professzori kart nevelni. A gazdasági fölvilágosítást és értékes munkásságot kifejtő tanárok ma is a régi gárdából kerülnek ki, mint pl. *Cselkó István*, aki ma tartott előadást az Aradvármegyei gazdasági egyesületben s aki 33 éve tanár.

A kivétel utánra eső kérdés ugyan, de már itt is számolni kell azzal, hogy az akadémiát föllállítása esetén — fogják-e annyian látogatni, mint amennyire a tervezők számítanak? Mert ne felejtsük, hogy bizony *tulzsufolás van a gazdasági pályán is*, és egy-egy állásra még vallási nősülési korlátozás mellett is 80 ajánlkozó akad. Fedig a gazdasági anyagi helyzete egy cseppet sem irigylésre méltó. Nyolc középiskola elvégzése, az akadémia két évi tanfolyamának hallgatása és egy évi gyakorlat után mindössze évi hatszáz forintra rug a díjazása, ami nem felel meg annak a képzettségnek, amelyet a gazdaságnak meg kell szereznie.

Az akadémiának Aradon való föllállítása mellett tényleg sok érv hozható föl. A közeli mintagazdaságok, a mezőgazdasági iparvállalatok, a szőlészetek stb., de alig hiszem, hogy az akciónak a közeljövőben sikere legyen. Magam, fejezte be nyilatkozatát Vásárhelyi, mindenestre *támogatni fogom* Aradnak az akadémia létesítésére irányuló törekvését, de nagy kérdés, hogy le tudjuk e küzdeni azokat a föntebb elősorolt nehézségeket, amelyek a dicséretes eszme megvalósításának útját állják.

A szaktekintélynek elismert elnökgazdátó e fejtegetéseiből kiviláglik, hogy az aradi gazdasági akadémiának kieszközölése

ész nélkül a kis Pannit, aki nem tudta elgondolni, hogy mi lehet az anyját. Csak mikor látta, hogy igazán sir, ő is rákezdte.

— Ne ríjjék anyám — csipogta kis piros szájával és akkora könyök folytak végig lekváros kis kárpit, mint a babszem.

A nap lebukott az uraji vögybe. Pál Jánosné úgy gondolta, hogy mán tán be se tudna menni a házba a maga lábán. De azért csak fölkecmeregett a padlásra a rozoga lajtorján. Ott aztán összekeresérgelt humi viseltes szoknyákat. Üres szemekkel nézett körül és bizony az Isten irtalma vitte le jószerivel, nem a maga lába. Mikorra leért, hétszint váltott jóságos orcája és gyöngye hangon mondta a kapun behajtató emberének:

— Jó vóna elmenni érte . . .

— Megyek . . . — tudta mán azt Pál János, hogy kiért.

— Ha hazajönnek a gyerekek, hát homokolják fel a pitart, meg a ház elejét is el kell seperni.

Már a harmadik háznál járt az ember, mikor ezt utána szólta.

Aztán még egyszer körülnézett. A nap már hanyatvágtá magát az uraji vögybe. A haza ténferegő nyáj kolompolása is hallatszott megszűröl. Pál Jánosné nézett még egy percig, aztán fölkapta kicsinyét.

— Ha összetörtök valamit, vagy ha nem lesztek szófogadók, megnyuzlak, tudod-e?

Nem tudta tovább mondani, megakadt a szó a torkán. Befordult a házba és kezdte lebontani a szép tornyosra fölvetett ágyat . . .

rendkívül alapos és szorgos munkát igényel Aradváros, Aradmegye és a szomszéd törvényhatóságok vezető férfiai és gazdasági egyesületei részéről. Ennek a főiskolának elnyerésénél nem csupán azokkal a szerencsésebb vidéki városokkal kell megküzdeni, amelyeknek már van hasonló intézetük, hanem *föl kell venni a versenyt a legerősebb riválissal, a dédelgetett fővárossal is*. Budapest évtizedek centralisztikus politikája révén már eddig is karcsapás nélkül jutott mindennemű kulturális és közgazdasági intézményhez s félő, hogy a hatalmas *Omge* most is Budapest érdekében érvényesíti befolyását.

A gazdasági egyetem a messze jövő kérdése. Amíg az a megvalósulás stádiumába lép, a jóval csekélyebb költséggel létesítendő aradi akadémia már éveken át teljesíthette fontos gazdasági rendeltetését.

Uj rendelet a munkásegyletekről.

Helyi csoportok ellenőrzése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 23.

Az egyesületek tárgyában 1873 óta kiadott miniszteri rendeletek kiegészítésül a belügyminiszter az *országos jellegű munkásegyletek* helyi csoportjainak bejelentése és ellenőrzése körüli eljárásra vonatkozólag körrendeletet adott ki, mely az idevágó eljárást szabályozza. Ebből a körrendeletből a következő főbb intézkedéseket közöljük:

Az országos jellegű munkásegyletek alapszabályilag megállapított *helyi szervének* (fiók-gyűlés, helyicsoport, szakosztály) alakítása céljából bejelentett gyűlés megtartása, ha ennek tárgyát csupán a megalakulás képezi és ezt az összehívók a cél megjelölésével bejelentették, nem akadályozandó.

A gyűlés összehívói az alakító gyűlésről szóló jegyzőkönyvet — annak igazolása mellett, hogy az alakulás mindenben megfelelt az anyaegylet jóváhagyott alapszabályainak — a nagy- és kisközségekben az előjárásnak, rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban pedig a polgármesternek 48 óra alatt bemutatni tartoznak. Ebben a jegyzőkönyvben feltüntetendő az is, hogy az anyaegyleti alapszabályokban meghatározott melyik helyi szervnek (helyi csoport, fiókgyűlés, szakosztály) megalakulásáról van szó, vannak e külön szervezeti, működési szabályai s ha vannak, minők ezek és kik választották meg a helyi szerv vezetőségébe. Az így bejelentett alakulás tudomásul veendő, kivéve azt az esetet, ha a tagok szervezése fenyegetés vagy erőszak útján történt. A tudomásvételre, illetőleg ennek megtagadására és az esetleges vizsgálat elrendelésére a törvényhatóság első tisztviselője illetékes.

Ami a helyi szervek működését illeti, azt a törvényhatóság első tisztviselője *épp úgy ellenőrzi, mint bármely önálló, saját alapszabályokkal bíró egyesület működését*. Ha kétségtelen bizonyítékok vannak aziránt, hogy a helybeli szerv az anyaegylet alapszabályaitól eltérő, az állam vagy az egyesületi tagok egyéni érdekeit veszélyeztető eljárást folytat, vagy tiltott nyomtatványokat terjeszt vagy kiad, a törvényhatóság első tisztviselője a helyi szerv működését ideiglenesen azonnal felfüggesztheti, az ügyvitel és a pénzkezelés megvizsgálását elrendelheti és az összes iratokat végleges döntés végett a belügyminiszterhez felterjeszti.

A továbbiakban a körrendelet az esetleges vizsgálatra vonatkozó eljárás részleteit tartalmazza és végül kimondja, hogy a *munkásegyletek figyelemzetendők*, hogy amennyiben alapszabályaik a helyi szervek tekintetében ebben a körrendeletben foglaltaktól eltérnének, ezek az alapszabályok megfelelően módosítandók és jóváhagyás végett felterjesztendők.

A nemzetiségek obstrukcióra készülnek.

Apponyi javaslatai ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 23.

A *tanitók fizetésrendezéséről* szóló törvényjavaslatok, amint előrelátható volt, kihívták a nemzetiségek ellenakcióját. Azok a föltételek, amelyekhez a törvényjavaslat a felekezeti iskolák államsegélyét, s a felekezeti tanítóknak a nyugdíj-intézetbe való felvételét köti, a nemzetiségi politikusoknak nem tetszenek s alighogy a javaslat nyilvánosságra került, máris harcra szervezkednek ellene.

Ennek a harcnak igen komoly formájáról ad hírt az aradi *Tribuna*. A román lap, amely tudvalevően nagyon közel áll a nemzetiségi képviselők klubjához, Budapestről vett értesítés alapján ezeket írja:

A nemzetiségi párti képviselők klubja a jövő héten ülést tart, amelyen az *Apponyi Albert* vallás- és közoktatásügyi miniszter által benyújtott törvényjavaslatokkal foglalkoznak. E javaslatok a párt felfogása szerint, merényletet jelentenek a nemzetiségi egyházak szervezete és iskolai autonómiája ellen. A pártban, hir szerint, sok hiva van azon felfogásnak, hogy *a törvényjavaslatot esetleg obstrukcióval támadják meg*. Az ülést akkor tartják meg, ha az összes nemzetiségi képviselők majd Budapesten lesznek.

Az *Aradi Közlöny* tudósítója e hirre vonatkozólag kérdést intézett egy a nemzetiségi párthoz közel álló román vezérférfiúhoz, aki így nyilatkozott:

— *A technikai obstrukció a nemzetiségi pártnak, számánál fogva, talán módjában lenne, mindazonáltal én igen sok okból kizártnak tartom, hogy a nemzetiségi párt ehhez folyamodjék*. A párt csak igen rövid idő előtt az obstrukciót, mint parlamenti fegyvert, élesen elítélte; most ebben nem dezavualhatja önmagát. Másfelől pedig obstrukciót csakis szimpatikus közvéleménytől környezve lehet folytatni. A mostani többség pedig a nemzetiségi képviselőknek békes objektív parlamenti szereplését is oly indulattal, oly vehemens föllépéssel fogadta, hogy a nemzetiségek esetleges obstrukciója a legkomolyabb események és a legkínosabb jelenetek szülője lehetne a parlamentben.

Apponyi törvényjavaslataival szemben *sokkal nagyobb kilátással vehetik fel a küzdelmet a nemzetiségi egyházak s ezek püspöki kara, kongresszusai inkább elérhetik azt, hogy a törvényjavaslatnak reájuk nézve sérelmes intézkedései enyhíttessenek*. Annyival inkább valószínű ez, mert a *Berzeviczy*-féle, hasonló tendenciájú rendelet végrehajtását is a püspöki kar föllépése akadályozta meg.

A nemzetiségek obstrukciója azért se számíthatna szimpatiaira, mert olyan törvény megalkotásának állaná útját, amely a tanítószág rég óhajtott kívánságainak megvalósulását tartalmazza, — mig az egyházak a maguk sérelmeit a tulajdonképeni fizetésrendezés ügyétől elkülönítve tárgyalhatnák.

Fejerváry helyett Rákóczi.

A honvédhuszárlaktanya fölírása.

Pászthy ezredes nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Ismeretes Aradváros törvényhatósági bizottságának az a határozata, hogy a város tulajdonában lévő honvédhuszárlaktanyáról levéti Fejerváry Géza báró nevét és helyébe Rákóczi nevét teszi.

A napokban híre terjedt, hogy a katonai hatóság karhatalommal fogja megakadályozni Fejerváry nevének a laktanyáról való eltávolítását. Sokan úgy vélték, hogy kínos botrányok keletkeznek az ügyből, mert katonáék a nyers erővel akarják terrorizálni a város törvényhatóságát határozatának végrehajtásában.

Amikor a város törvényhatósága kimondta, hogy a honvédhuszárlaktanyáról eltávolítja a régi feliratot, sürgős átirat ment Zech Kolbert báró őrnagytól, az aradi honvédhuszár-osztály parancsnokától a szegedi 3. honvédhuszár-ezred parancsnokságához. Az aradi osztályparancsnok utasítást kért a szegedi ezredparancsnokságtól, hogy milyen álláspontot foglaljon el a határozattal szemben?

A forgalomba került hírek szerint tegnapelőtt küldte el válaszát a szegedi ezredparancsnokság az aradi osztályhoz ezredparancs formájában s ebben Pászthy Kálmán ezredes arra utasítja az aradi osztályparancsnokot, hogy akadályozza meg a fölírás eltávolítását mindaddig, amíg felsőbb helyről határozott utasítás nem érkezik a további teendőkről. A katonai hatóság ezt a parancsot állította azzal indokolta meg, hogy a városnak nincs joga a fölírást most eltávolítani, mert a kaszárnyában mindaddig a katonaság parancsol, amíg a várossal kötött szerződésük le nem jár. Ők ezzel a fölírással vették bérbe a laktanyát, tehát így is akarják használni, amíg a szerződés érvényben van.

Az eddigi híresztelésekkel szemben világosságot vet az ügyre Pászthy Kálmán ezredes alábbi nyilatkozata. Egy újságírónak alkalma volt Szegeden beszélgetést folytatni Pászthy Kálmán ezredessel, a 3. honvédhuszárezred parancsnokával, aki az aradi esetről a következőképpen nyilatkozott:

— Az osztályparancsnokság utján én is értesültem hivatalosan az aradvárosi közgyűlés határozatáról. Intézkedés is történt, de mindössze annyi, hogy az ezredparancsnokság leiratban utasította az osztályparancsnokságot, hogy akadályozza meg a határozat végrehajtását, ha erre netán kísérlet tőtenék, mindaddig, amíg felsőbb helyről ebben az ügyben utasítás nem érkezik. Vagyis addig ne engedjék meg a felirat és a cimér eltávolítását.

— Ilyen kísérletet aligha fognak tenni, méltóságos uram, mert hiszen a közgyűlési határozat még belügyminiszteri megerősítésre vár — vetette közbe az újságíró.

— Tudom — felelt az ezredes — és éppen erre is céloztam. Mert a belügyminiszterium és honvédelmi miniszterium valószínűleg közösen fognak az ügyben megállapodásra jutni. Most csak ennyit mondhatok.

Az ezredesnek ez a nyilatkozata nem jelentti azt, hogy a katonaság nem enged az álláspontjából, amint hogy az ezredparancsnokság nem is foglalt állást a fölírás megváltoztatásának kérdésében hanem egyszerűen felsőbb utasítástól tette függővé a magatartását.

MULATSÁGOK

(=) Estély Pankotán. Március hó másodikán Pankotán, a Fehér kereszt-szálloda nagytermében Hanyi Gyuláné és Kaufmann Ignácné ur-nők védnöksége alatt, a Pankotán építendő izr. templom alap javára. színi és zenei előadással egybekötött táncestélyt rendeznek. Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 5 korona.

Műsor: 1. Katonásan. Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Stein József, Glück Frz. sike, Eibenschütz Aranka, London Lajos, Gaál Győző, Sonnenklár Vilmos. 2. Csalogánydal. Éneklő Gombos Antalné. 3. Csipkerózska. Monolog. Előadja: Stein Pirokska. 4. Bob herceg. Melodráma, szavalja Kovács Béla. 5. Nyárai Antal, esetleg más színművész előadása.

Az Arad-kovácsnézi kisvasut

Uj beadvány a városhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Az arad-kovácsnézi-országi kisvasut a kiépítés előtt áll. A vasut tervezői a multkoriban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy beadványt intéznek Arad városához a már megszavazott százezer korona részvényjegyzés ügyében. A beadványt a napokban nyújtotta be Sármezey Endre, az Alföldi Első Gazdasági Vasut vezérigazgatója.

A beadvány elsősorban a kisvasut kiindulási pontjával foglalkozik. Eredetileg a Tököl-térre tervezték a helyi érdekű vasut kiindulási pontját s a város közgyűlése engedélyt is adott erre. A belügyminiszter azonban a lóvasutal fenálló szerződés alapján a közgyűlés határozatát megsemmisítette. Az érdekeltek most a Pécskai úton az ugynevezett Ördögös-gyártelepre kívánják helyezni a kiindulási pontot, a mely a vásártérről és a piacterektől alig van távolabb, mint a vasuti állomás. A lóvasut is jó összeköttetést nyerne a két vasuti állomással. E tervezet szerint a kisvasut városi területet nem érint és csupán maga az állomás fekszik a város belterületén egy magánbirtokon.

A tervezet szerint az egész vasuti hálózat központi igazgatása, műhelye, fűtőháza és kezelő-személyzete Aradon lenne, ami körülbelül száz család betelepítését jelenti. Minden alkalmasított átlagos keresetét 1800 koronára becsülve, ez évi 180,000 korona munkabért és legalább ugyanannyi anyagi értéket, azaz körülbelül 400,000 korona forgalmat jelent.

Egy idegen vállalkozó csoport azonban azon fáradozik, hogy Csanádmegyében egy Arad érdekei ellen szolgáló új vasutvonalat létesítsen, amely Csanádmegyének azt a vidékét akarja Makóval összekötni, amely Arad érdekkörébe tartozik. Az érdekelt községek elhatározták, hogy a 200,000 korona hozzájárulást annak adják a két vasut közül, amely hamarabb épül fel. Az Arad-Csanádi Egyesült Vasut szintén 200,000 korona támogatást helyezett kilátásba, amivel a kisvasut már-már elalvó tervét Aradváros érdekében ismét életre keltette.

A beadványban végül arra kérik az érdekeltek Varjassy Lajos polgármestert, hasson oda, hogy a város által megszavazott százezer korona részvényjegyzés, az ut- és közterületek átengedése fejében kikötött feltételek nélkül érvényben maradjon, mert csak ez esetben léte-

sülhet a kisvasut. Ha az alkalmat most elszalasztják, akkor a más irányba tervezett vasut által felkarolt vidék Aradra nézve elveszett.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott a beadvánnyal s azt véleményezés végett a közlekedésügyi bizottsághoz utalta.

A táncos regiment.

(Premier a Vigszinházban.)

Arad, február 23.

A Vigszinház nyilvánvalóan ki akarja békíteni azokat, akik a Takarodó szomorú tragédiáján zokogtak. Mai katona-darabja ugyancsak távol van mindentől, ami szomorú és könyeket facsaró, tavaszi napsugár mosolyára emlékeztet ez a kellemes és szeretetreméltó darab, sőt erőteljes, hatalmasabb mértékben is hat a kacagtató idegekre. Végigkacagták a darabot a mai bemutatón kezdettől végig, még pedig úgy hogy az ember utólag sem rösteli a jókedvét, mert a szerzők igazán jóizűek, elmések és ötletek.

Igaz, hogy azért is mondhatni ötletüket fejedelmének, mert tényleg hatalmas fejedelmétől ered és II. Vilmos adomáját, amely szerint feherruhás leánykák kérelmére ezredet küldött egy kis vidéki városba, hogy a fiatal hölgyek ne szenvedjenek hiányt táncosokban, fel fogják jegyezni történelmi művekben és élegyűjteményekben egyaránt. Mindenesetre kedves dolog az eset dramatizálása és annál kedvesebb, mert a Táncos regiment-en egyáltalán nem érzik meg, hogy alkalom szülte, hanem jókedvű, szívdertő vigjáték, amelybe bátran vihetik el a 16 éves leányokat születésnap ajándék fejében, de viharedzett premiérehéjának is kénytelenek lesznek bevallani, hogy nagyon jól lehet elmulatni a Kadelburg és Skowronek új darabján.

A vigjáték azzal kezdődik, hogy a huszárezred borzalmasan tesped Jaksevóban, az isten háta mögött, ahol absolute nincs mivel szórakozni, mivel mulatni és ahol csütörtökön hétfőn csapolt sört kell inni, még pedig az előző hét hétfőjén csapoltat. Hát embernek való ez? Ekkor megtudják, hogy az ezredeshez két iv érkezett és az ezredes ennek nagyon megörült. Persze, menekül az öreg a garnizonból. A tisztek irigykedve beszélnek erről, de őszintén sajnálják, hogy elvesztik derék parancsnokukat. El is mondják ezt az ezredesnek, de mennyire megörülnek, amikor meghallják, hogy az ezredes velük marad, az ezred pedig áthelyeztetik Neuhausba, abba az édes, gyönyörű városkába, ahol úgy fognak élni, mint a paradicsomban. Ezzel a pompás introdukcióval vezetik be a szerzők a következő felvonásokat, melyek a szerelmi intrikák egész gyűjteményét hozzák a publikum elé.

Nagy igyekezettel valamelyes komoly vonás is található fel abban a regényben, amely Ellerbeck ezredes és Fahrenheitné ő nagysága között indul meg és amely azzal végződik, hogy a szép özvegyasszony szívesen hódol meg a deli ezredesnek.

Sokkal bohózosabb az a bonyodalom, amelynek sikeres befejezése gyanánt Kehrberg hadnagy és Brentendorpf hadnagy is a házasság jármába kerül. Itt már belejátszik a krefeldi eset. Az ezred ugyanis annak köszönheti az áthelyezést, hogy az uralkodó a városkában járt és a tiszteletére kivonult fehérszűzeket megszólította. Ezek közül pedig Lambrecht gyáros leánya, a szép Rózsika nagy bátran kirukolt a leányok keservével, hogy nincs a városkában táncos. A felséges ur orvoslást ígért és ígéretének megvalósításaképpen helyezte át a két huszárokat Neuhausba. Az ezred tisztikara

annyira hálás Rózsika nagysámnak, hogy küldöttségileg tiszteleg Lambrechtéknél, a legszebb tisztek azonnal belebolondulnak a legszebb és leggazdagabb leányokba és viszont, aminek következménye, hogy a darab tömeges eljegyzésekkel végződik.

Gazzi Mariska, Biró Irén, Haraszthy Hermin, Kiss Irén, Hegedüs, Góth, Tanay, Fenyvesi, Tapolcai, Vendrey, Sarkadi, Bárdi, Tihanyi, Győző, de valamennyien, akik a színlapon szerepelnek, jó figurákat mutatnak be. Szilágyi Vilmos rendezése ezuttal is kiváló és Zboray Aladár fordítása is rászolgál a fölemlítésre.

M. F.

A tolvajkirály.

Lopás a Kereskedelmi Bankban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 23.

Két héttel ezelőtt történt, hogy Teltsik Ödön, a Beimel és Fiai budapesti cég irodaszolgája a Kereskedelmi Bankban járt és két csekket váltott be 10.000 koronára. Felét a pénznek ezekben kapta s ezt a belső kabátja zsebében helyezte el, míg az ötven- és huszkoronásokból álló másik felét a felsőkabátja külső zsebébe gyűrte. Alig távozott Teltsik a pénztárhelyiségből, már a kapu alatt észrevette, hogy ezt az ötezer koronát kilopták a zsebéből. Lärmát csapott és mert épp előtte akart kisiklani a kapun egy „öreg ur,” ezt feltartóztatták.

— Hagyjanak, én sietek! — mondotta a különben jó megjelenésű ur és csakugyan futni engedték.

Hogy ez nem volt helyes dolog, hamar valószínű lett. Amikor ugyanis a meglopott szolgának a rendőrségen felmutatták a zsebtolvajok arckép-albumát, ott találta emberét s így kiderült, hogy a lopást a magyarországi zsebtolvajok nesztora: Brenner Hermann Ármin követte el, aki a lopás előtt pár nappal szabadult ki a milánói börtönből. Brenner egyike a kontinens legveszedelmesebb tolvajainak. Nem kevesebb, mint 37 évet töltött eddig a fegyházban. A nyomozat során letartóztatták vele együtt Lindner Jakab Jenőt, továbbá Neuwohner Ignácot és feleségét is, akik élénk összeköttetésben állottak a vén tolvajjal. Ez utóbbiak ellen azonban pozitív bizonyíték hiányában a vizsgálóbíró megszüntette az eljárást.

Az öreg tolvaj bűnpörét ma tárgyalta a budapesti törvényszék Papp Géza dr. bíró elnökle mellett. A közvádat Székely dr. ügyész képviselte, a védelmet Kisfalvi Rezső dr. látta el. Brenner természetesen tagadott. De azt nem igen tudta megmagyarázni, hogy a lopás alkalmával mi keresnivalója volt a Kereskedelmi Bankban.

— Valami lármát hallottam ott s ezért mentem be, — ismétli többször.

A lopásról pedig hallani se akar. Teltsik Ödön előadta, hogy a pénztártól való távozásakor érezte, hogy egy nagyot löktek rajta. Nyilván ekkor követhették el a zsebtolvajlást. Szilcs Pál tanu együtt ment Teltsikkel a bankba, mindig a közelében volt s ketten távoztak is, egymás mellett haladva a kapu alatt. Itt veték észre a lopást, mire elsőnek az előttük siető Brennert fogták elő, de mert nagyon méltatlankodott, meg se motozták. A bank több alkalmazottja látta az öreget a bank pénztárhelyiségében prédára lesve ólálkodni.

A bíróság a javithatatlan vén bűnöst öt évi fegyházra ítélte. A vádlott és védője felebbeztek.

A bálrendező parancsnoka.

Satnya a mai népzsedék: az öregeknek kell visszafiatalodni s úgy mutatni, hogy milyen legyen a „nemzet virága”. Hovatovább egészen elfelejtenek a táncot. A báltermek közepén a „bámesz-sziget” egyre gyarapszik, míg körül, a keringőzők egyre gyérülnek.

Szerencse, hogy akadnak, a kik elállják a hanyatlásnak ezt a szomorú utját. Az ilyen örökké lelkes és örökké ideális emberek közé tartozik Capdebó Géza ny. huszárezredes, a ma esti kaszinó-bál megteremtője, lelke. Megmutatta, hogy csak a hadi szolgálatból ment nyugalomba, de az élet nemes célja: „mulatni és mulattatni” benne mindig szolgálatrakész katonára és parancsnokra akad.

Sok fiatal ember és jó táncos volt ott a mai bálon, de hogy a legfiatalabb és legrajongóbb közöttük Capdebó Géza volt, azt egyhangulag konstataáltak — a hölgyek. Az ilyen kommandáns persze könnyen győzelemre is vezényelhetette csapatját: az ügybuzgó rendezőséget, a mely a mai kaszinó-bál fényes sikerét kivívta.

Vörös László leleplez.

A följánlott kormányelnökség.

Méray-Horváth első javaslata.

Szterényi és a hivatalnok-kormány

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 23.

Még néhány nap előtt Vörös László, a Fejérváry kormány volt kereskedelmi minisztere azt a kijelentést tette, hogy meg akarja őrizni a diszkréciót és ezért nem nyilatkozik sem a békejavaslatokról, sem azokról a tárgyalásokról, amelyet Méray-Horváth Károlylyal a válság megoldása dolgában folytatott. De közben Kossuth Ferenc és Barabás Béla, a békeközvetítő megbízói nyilatkozatokat tettek és úgy látszik ezek vitték rá Vöröst, hogy kilépjen tartózkodásából s ma egész szövegünkben nyilvánosságra hozza az elébe terjesztett javaslatokat, valamint a béke érdekében — eredménytelenül — tett lépéseit.

E javaslatokból kitűnik, hogy a Vörös elnökle alatt alakuló kabinetben tényleg tárcát vállalt volna Kossuth Ferenc és

még két függetlenségi politikus. Nyílt kérdés most már csak az marad, vajjon Kossuth Ferenc hozzájárult-e ehhez az alakuláshoz, amely a Méray-Horváth által készített javaslatban foglaltatik, vagy pedig a békeközvetítőnek csupán a saját kezdeményezése és megoldási expediense volt-e a Vörös-Kossuth-féle kormányalakulás?

Nyilvánosságra került ma egy másik béketervezet is, amelyet annak idején Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár dolgozott ki és amely átmeneti hivatalnok-kormány alakulásán fáradozott, hogy kikerültesse a külkereskedelmi szerződéseknél alkotmányellenes megkötése.

A leleplezésekről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Vörös László miniszterelnöksége.

A Figyelő című könyvomat egyik munkatársa ma délután kérdést intézett Vörös Lászlóhoz, hogy kielégítik-e őt Barabás Bélának és Méray-Horváth Károlynak a kabinetalakításra vonatkozó nyilatkozatai, mire Vörös a következőket válaszolta:

— Eddigi kijelentéseimet változatlanul föntartom. De miután Barabás Béla ur, valamint Méray-Horváth Károly ur nyilatkozatai a rám vonatkozó részükben homályosak, a közönség pedig világosságot vár, alább közreadom szószerint azt a kibontakozási javaslatot, amelyet Méray-Horváth ur február 28-án sajátkezűleg irt és aláirt emlékiratban elem terjesztett.

Az emlékirat szövege a következő:

I. Az alkotmányos renden esett sérelmek reparálása.

Vörös László ráál azon alapra, hogy a normális alkotmányos renden esett sérelmek abban az irányban, amelyet Kossuth Ferenc meg fog jelölni reparáltassanak. A határt Vörös László számára a koronától elérhető maximum képezi. Viszont Kossuth Ferenc rááll azon alapra, hogy ezen reparálásra irányuló követelések ne lépjenek túl azt a határt, amely a koronánál elérhetőnek tűnik föl. Ez esetben a törekvések úgy Kossuth, mint Vörös részéről ugyan azonosak lévén, együttesen határozhatják meg az ezen reparálás tekintetében követendőket.

II. A választói jog reformja.

Kossuth Ferenc hozzájárul ahhoz, hogy az április 11-én kiirandó új választások után egybegyűlő országgyűlésnek az állambáztartás rendszerének helyreállítása és az elodázhatatlan költségvetési ügyek elintézése után egyéb munkaprogramja ne legyen, mint az általános választói jog törvényének megalkotása és ennek szentesítése után nyomban az új választások eszközzése. A választójogi törvényre nézve alapelvül mindkét részéről elfogadtatik, hogy a választói jog kiterjedése tekintetében az új törvény az országnak kevesebbet nem fog nyújtani, mint amennyit a mai kormány javaslata helyezett kilátásba.

III. Kormányalakítás.

Ezeknek a keresztülvitelére Kossuth Ferenc hozzájárul ahhoz, hogy Vörös László miniszterelnöksége alatt kormány alakittassék azon pártokból, amelyek a választójogi kérdésekben a második pontban körvonalazottak alapján állanak. A pártoknak ezen miniszteriumban való ellensúlyozódása tekintetéből Vö-

rös László előzetesen javaslatba hozza a következő összeállítást:

Miniszterelnök és kereskedelemügyi: **Vörös László.**

Belügy: ?

Pénzügy: **Kossuth Ferenc.**

Igazságügy: **Kossuth Ferenc** által jelölendő függetlenségi párti.

Földmivelségügy: **Kossuth Ferenc** által jelölendő függetlenségi.

Közoktatásügy: **Vörös László** által jelölendő (nem a mai kormányból.)

Méray-Horváth — Kossuth szócsöve.

Vörös László ezután így folytatta nyilatkozatát:

— Ennyiből állt a kibontakozási javaslat, amelyet illetékes helyen való közbenjárásra azon kijelentéssel vettem át Méray-Horváth urtól, hogy az ez alapon netán létrejövő kibontakozás esetén alakítandó kabinetben *sem mint miniszterelnök, sem mint miniszter résztvenni nem kívánok és hogy ennél fogva személyemet a közvetítésnél szóba se hozzam.*

Ugyis történt. Méray-Horváth ur javaslatát **Fejérváry Géza** báró ural — a személyemre vonatkozó kombináció elhagyásával nyomban közöltem, aki a javaslatokat a további tárgyalás alapjául *elfogadhatóknak nem találván*, még aznap vagy másnap tudattam Méray-Horváth ural, hogy kibontakozási javaslataival tovább nem foglalkozhatom.

Ezzel az ügyet végleg elintézettnek tekintettem és erről minisztértársaim egyike-másika és pedig a miniszterelnöki sajtóiroda akkori vezetőjének jelenlétében már csak akkor tettem közzét, midőn **Fejérváry Géza** báró ur és a koalíció között a béketárgyalások ugyancsak Méray-Horváth urnak, mint **Kossuth Ferenc** és **Barabás Béla** urak megbízottjának közvetítésével megindultak.

Méray-Horváth ur — nem tudom mi okból — a múlt év októberében a *Huszádik Század* című folyóiratban részletesen beszámolt a kibontakozásérdekében velem lefolytatott tárgyalásokról, a *B. N.* pedig a múlt héten fölújította Méray-Horváth közlését, amivel szemben **Kossuth Ferenc** ur úgy a múlt évben, mint legutóbb a képviselőház ülésén mesének és nem igaznak jelentette ki a közléseket. Nincs jogom és nem is akarok **Kossuth Ferenc** ur kijelentéseiben kételkedni, de a magam részéről is föltétlenül követelem a jóhiszeműséget. Miért kételkedtem volna annak a Méray-Horváthnak komolyságában, akit a mai kormány a velem folytatott alapon újból megkísérelt kibontakozás körül tanúsított buzgóságáért és fáradozásáért pénzbeli elismerésben részesített és akiről **Kossuth Ferenc** ur a képviselőház nyílt ülésén azt a kijelentést tette, hogy a kibontakozás körül *kétségtelen érdemeket szerzett?*

Kossuth Ferenc ur azon kijelentését, hogy velem együtt nem volt hajlandó egy kabinetben működni, tragikusan azon oknál fogva sem vehetem, mert az *együttműködés lehetőségét én magam előre kizártam* akkor, midőn Méray-Horváth ur kibontakozási javaslatának illetékes helyen való közvetítését azon határozott kijelentéssel vállaltam el, hogy *személyem minden kombinációból kihagyassék.*

Szterényi béketervezete.

Méray-Horváth Károly javaslatát jóval megelőzőleg **Szterényi József** államtitkár is kidolgozott egy javaslatot, amelylyel átmeneti hivatalnok-miniszteriummal, különösen a külkereskedelmi szerződéseknek imperlamentáris megkötését akarta megakadályozni. A tervezet, amelylyel a koalíció vezérlő-bizottságának több tagja is behatóan foglalkozott, egy fővárosi estilap szerint lényegében a következőket tartalmazza:

Minthogy Ausztriában az autonóm vámtarifát és a Németországgal való kereskedelmi szerződést parlamenti uton intézik el, alkotmányjogi okok szinte elengedhetetlenné teszik, hogy ezek a szerződések Magyarországon is alkotmányos *parlamentáris módon intézessenek* el. Noha az erre való idő csak igen rövid, *ez az elintézés még keresztülvihetőnek látszik.* Ha a korona és a koalált pártok megegyezése révén végleges kormány alakítható nem volna, akkor a koalíció beleegyezik abba, hogy *átmeneti kormány neveztesse ki.*

Hogy az átmeneti miniszterium teljesítse föladatát és a pártok bizalmatlanságának kitéve ne legyen, ennek a kormánynak teljeséggel föltétlenül megbízható, mind a korona, mind az egyesült pártok bizalmát élvező *hivatalnokokból* kellene állnia. Ennek a miniszteriumnak abban a pillanatban el kell hagynia a helyét, mihelyt a válságnak várva-várt megoldása biztosítva lesz. Ha az egyesült pártok ezt az átmeneti kormányt elfogadják és föladataiban támogatják, illetőleg az általa előterjesztett javaslatokat megszavazzák, akkor *az átmeneti kormány parlamenti jelleget nyerne* és ezzel el volna hártva a végleges megoldás útjában álló akadályok egyik legnagyobbika.

A Kossuth-szobor pályázat.

A szobor-bizottság diszelnöke. — Az elmaradt Kossuth-bál. — Vita a zsüri körül. — Csak titokban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 23.

Az aradi Kossuth-szobor bizottság ma délután hat órakor **Nagy Kálmán** elnökle mellett ülést tartott, amelyen a bizottság diszelnökével egyhangú lelkesedéssel **Varjassy Lajos** polgármestert választották meg. Az ülésen megválasztottak egy bizottságot is, amelynek az a feladata, hogy a pályázatra beérkezett pályamunkák megbírálására jelölje ki a zsüri tagokat. E körül élénk vita indult meg, mert többen amellett foglaltak állást, hogy a bíráló-bizottság tagjait a legutolsó percig titokban kell tartani. Az ülésről az alábbi tudósítás számol be:

Nagy Kálmán elnök megnyitva az ülést bejelenti, hogy **Institoris Kálmán** nyug. polgármester a bizottság diszelnöki tisztéről, aggodására való hivatkozással, leköszönt. Indítványára a bizottság diszelnökévé egyhangúlag **Varjassy Lajos** polgármestert választották meg, amiről a polgármestert átiratban értesítik.

Ezután **Keppich** Jakab dr. beszámolt arról, hogy miért nem rendezhettek az idei báli szezon alatt **Kossuth-bálat**. A bizottság annak idején elhatározta a bál rendezését és védnőknök felkérték **Károlyi Gyuláné** grófnőt, aki a védnői tisztet el is fogadta. A viszonyok azonban nem kedveztek s így kénytelen indítványozni, hogy a bál rendezését ejtsék el, mert jövedelemre nincsen kilátás. A bizottság a jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy értesíti **Károlyi Gyuláné** grófnőt arról, hogy közreműködésére a jövőbe számít.

Nagy Kálmán ezután előadta, hogy a szobor-pályázatra beérkező pályamunkák megbírálása már a közel jövőben meg kell alakítani a bíráló-bizottságot. Azt indítványozza, hogy a bizottság küldjön ki kebeléből néhány tagot, a kik a zsürit megválasztják. Azt óhajtja azonban, hogy a zsüri-tagok neve maradjon titokban.

Schwarcz Zsigmond azért tartja kívánatosnak, hogy a zsüri titokban maradjon, mert a bíráló-bizottság tagjait ezáltal megkímélnék a pályázók zaklatásától. A kulturpalota pályázata alkalmával is sorra kilincseltek a pályázók a zsüri tagjait, mert a bíráló-bizottság névsora hamar publikáltatott. Legalább a pályázat lejártáig maradjon titokban az, hogy kikből áll a zsüri.

Stauber József szerint ez teóriában nagyon szép lenne, de a gyakorlatban kivihetetlen.

Steiner József azt tartja, hogy nem lehet megkivánni a Képzőművészeti Társulattól és a többi fővárosi egyesületektől, amelyekről tagokat kérnek a zsüribe, azt, hogy a designált zsüri-tagokat eltitkolják. A pályázó művészeknek előre kell tudniok, hogy milyen szakemberek bírálata alá bocsájtják műveiket.

Kovács Vince közvetítő indítványt tett. Ha felirnak a fővárosi egyesületekhez, kérjék meg azokat, hogy a delegált zsüri-tagok neveit csak a Kossuth-szobor bizottsággal tudassák.

Lócs Rezső nem helyesli a titokzatoságot. Ezzel egyrészt megsértik a zsüri tagjait, másrészt meggyanusítják a pályázókat, hogy kilincselnek.

Schwarcz Zsigmond ezek után azt óhajtja, hogy a zsüri-tagokat kérjék fel titoktartásra.

Stauber József ezt sem tartja helyesnek. Nézzük meg, hogy mi volt a szokás más pályázatoknál és azt kövessük. Ha másutt sem volt titkolódzás, akkor itt se titkolódzunk, mert ez nevetséges.

Ezzel a vita befejeződött és megalakult a bizottság, amely a zsürit megválasztja. Elnöke **Varjassy Lajos** polgármester, tagjai: **Barabás Béla**, **Csánk Lajos**, **Domonkos Lajos**, **Jankó Gyula**, **Kintzig János**, **Kovács Vince**, **Mónár Lajos**, **Müller Károly**, **Mülel Lajos dr.**, **Nagy Sándor dr.**, **Nagy Kálmán**, **Schwarcz Zsigmond**, **Stauber József**, **Steiner József**, **Stengl Andor**.

A bizottság elhatározta, hogy a főispánt megkéri, engedje át lakosztályának négy üres termét, ahol a pályamunkákat kiállítják.

Schwarcz Zsigmond végül beszámolt a pénztári álladékról. A szobor alap 59,877 kor. 98 fillér készpénzből áll, amelyhez hozzájárul 15 ezer korona felajánlott összeg.

Jelen voltak az ülésen: **Nagy Kálmán** elnök, **Domonkos Lajos**, **Herczeg Miksa**, **Kádas Kálmán**, **Keppich Jakab dr.**, **Klein Ignác**, **Kovács Vince**, **Lócs Rezső**, **Magyar Eerenc**, **Mónár Lajos**, ifj. **Moskovitz Izidor**, **Mülel Lajos dr.**, **Panker Viktor**, **Schwarcz Zsigmond**, **Stauber József**, **Steiner József**, **Stengl Andor**, **Szegő Hugó dr.**, **Thumó Lajos**.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitel-szövetkezete** február 24-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor, az intézet helyiségében (Szabadságtér 7. sz. I. em.) évi rendes közgyűlését tartja, a melyre a szövetkezet tagjait ez uton is meghívjuk. *Az igazgatóság.*

(*) **Az aradi székely otthon** f. hó 24-én, vasárnap d. u. 3 órakor **Forray-utca 3. szám I. emeleti** helyiségében tartja rendes évi közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Tisztikar felmentése. 5. Tisztikar választás. 6. Helyiség kérdés. 7. Országos kongresszus ügyének tárgyalása. 8. Alapszabály módosítás. 9. Indítványok.

(*) **Az Asztalos Sándor-társaság** vasárnap d. e. 11 órakor tartja rendes heti értekezletét a Kánya-féle színház alatti sörcsarnokban.

(*) Az aradi iparosok I-ső betegsegélyző és temetkezési egylete február 24-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagok ez uton is meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése. 2. A választmány vagy egyes tagok ajánlatainak eldöntése. 3. A választmány újra alakítása. 4. Az évi mérleg felülvizsgálása és a felmentvény megadása. 5. A jövő évi költségvetés megállapítása. *Rosmanith* Albert, elnök.

(*) Az aradi magyarnyelvterjesztő betegsegélyző és temetkezési egyesület f. hó 17-én tartotta meg XXX. évi közgyűlését, melyen a tisztikart egyhangulag így alakították meg: elnök Tóth István, alelnök Vandracsék Károly, jegyző Erdélyi István, pénztárnok Rác Sándor, ellenőr Markovics Miklós. Választmányi tagok: Csökönyi Albert, Kuzman Mór, Galló István, Brunnelsenchel Gyula, Kocsi József, Ernszt Márton, Kállay Nándor, Stein Sándor, Sándor János, Denhoff János, Gáll József, Ribárszki István, Bromstätter János, Pomkada György, Hadady Sándor, Fischer Samu, Szivolics János, Bogdánovics György. Egyleti orvos: Singer János dr. Beteglátogató: Panyeczki István.

(*) Az aradi hivatalosok betegsegélyző és temetkezési egylete a f. hó 24-én délután 3 órakor tartandó választmányi ülésre tagjait meghívja.

Menekülés a hullámsírból.

A „Berlin“ megmentett utasai.

— 13 Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 23.

A *Berlin* katasztrófájáról szóló hírek nem voltak tulzottak. Rettenetes szerencsétlenség történt ott, a hoek van hollandi kikötő előtt. A hosszú ut fáradalmaitól elcsigázott emberek éppen partra akartak szállani, amikor a tenger haragosan fölborzolta a hátát, megrázkódott és összeroppantotta az emberek diadalmas alkotását, a büszke hajó-szörnyeteget. Vagy tizenöt ember ottmaradt a hajóroncsán és sirva, remélve várta a szabadulást. De a tenger haragja nem enyhült. Még tobzódik, táncol, ujjong kegyetlen diadala fölött. Csatasorba állítja hullám-katonáit és nem engedi a mentőket hozzáférni a roncsokhoz. Óriási erőfeszítéssel, újabb katasztrófák megkockáztatásával tudtak tegnap és ma 11 embert megmenteni.

Távirataink a következőket jelentik:

A mentés.

Hoek van Holland, február 23. Tegnap délután a *Berlin* utasai közül sikerült 11 embert megmenteni. A katasztrófa nagyon megviselte őket, de mégis olyan az állapotuk, hogy életben maradnak. Három utas még a hajóroncsokon maradt; ezek nem mertek rálépni a mentőkészülékre s így maradtak vissza.

Hoek van Holland, február 23. (Este 10 óra.) A *Berlin* roncsain még *Weenberg* asszony van Berlinből, cselédje, valamint *Theile* kisaszony. Nevezettek még életben vannak. Remélik, hogy őket is megmentik. *Weenberg* ur és egyik gyermeke holtak. *Weenberg* holttestét agnoszkálták. A *Berlin* legénységének nevei *Fischer*, *Farthing*, *Charter*, *Pond* és *Rytzrott*, ez utóbbi kettő fűtő. *Henrik* herceg a hullacsarnokot meglátogatta, a hol most 37 holttest nyugszik.

Rotterdam, febr. 23. A *Berlin* roncsain volt személyek megmentéséről a következő részleteket közlik: Az éjjel tett mentési kísérletek meggyűlésük után a mentőnászád még háromszor kísérlete megközelíteni a roncsot. A két első kísérlet szintén sikertelen volt. A mentőnászád kapitánya azonban a második kísér-

let után kijelentette, hogy reméli, a következő kísérlet sikeres lesz. A hajó délután fél kettőkor indult el újból. Az időjárás némileg kedvező volt, azonban csakhamar zivatar és hóesés állott be, ami a láthatárt igen kicsinyre szorította. A *Helle Vlötshius* kalauzhajón *Henrik* németalföldi herceg is helyet foglalt. A hajó lebecsátott egy mentőcsónakot, a melyben kalauzok foglaltak helyet. Néhány hiabavaló kísérlet után sikerült a kötelek által a *Berlin* roncsa és a világítótorony között összeköttetést létesíteni. Ezen az uton nemsokára a *Berlin* hajótörötteinek egy része eljutott a mólóra. Kévtették őket többen a hajótöröttek közül. Háromnegyed óra leforgása alatt a hajótöröttek közül már többen a mólón voltak. Egy vontatógőzös azt a hirt hozta Hoek van Hollandba, hogy tiz személyt megmentettek. A mentési munkálatok még folynak, de az uralkodó hóvihár nagyon megnehezíti azokat. A tengerparton egybegyűlt lakosság nagy lelkesedéssel fogadta az első mentőcsónakot, mely azt a hirt hozta, hogy 11 személyt, többek között két asszonyt, megmentettek és hogy a menekülők valamennyien a kalauz-hajón vannak. A *Berlin* roncsain még két asszony tartózkodik. Ezek azonban oly fáradtak és a hideg következtében oly kimerültek, hogy nem mernek a kötélre lebecsátkozni. Bár a mentőcsónak legénysége 36 óra óta munkában van, mégis kísérletet akar tenni a két nő megmentésére. A midőn a *Helle Vlötshius* kalauzhajó befutott a kikötőbe és a herceg partraszállott, a tömeg lelkesen éltette a herceget.

Berlin, február 23. Itt mindenki bámulattal adózik a bátor mentőknek, akik csaknem emberfeletti munkát végeztek, amikor a legvadabb hóvihárban kimentek a tengerre és a *Berlin* roncsával összeköttetést teremtettek. A legnagyobb veszedelem közepette sikerült csak egy kis gőzcsónakról a móló közelébe férközni. Egy ember a legnagyobb halálmegvetéssel átvette magát a mólóra, kötelet dobott le, míg egy másik kötelet a hajórácsról dobtak le, a vízben a két kötelet összekötötték és így jött létre az összeköttetés a hajóroncs és a mentőgőzös között. Ilyen módon sikerült 11 embert, köztük három asszonyt megmenteni.

Amsterdam, február 23. Végre sikerült valamennyi életben maradt utast partra szállítani. A megmenekültek névsorát eddig nem sikerült megállapítani, mivel többen eszméletlenül fekszenek a kórházban.

Rotterdam, február 23. A három legutóbb megmentett utas partraszállításáról még a következő részleteket jelentik:

Tegnap éjjel egy órakor a *Wotan* nevű vontatógőzös egy kis bárkával a tengerre ment. A *Wotan* kapitánya a gőzöst a *Berlin* roncsához indította, majd kötelet font a derekára és leereszkedett a roncsra, a melyből egyenként kihuzta az ott talált három élő embert. A *Wotan* ezután a kikötőbe vitte a megmentetteket, ahonnan kocsin egy szállóba vitték őket. Itt a leggyorsabb ápolásban részesítik a hullámsírból megmentetteket. A merész hajóskapitány, aki önszántából vitte véghez a sikeres mentési akciót, beszéli, hogy a mentés fél óráig tartott és még 10-12 holttest van a hajó roncsain.

Segélyezés.

Harvich, febr. 23. *Harvich* polgármestere a *Berlin* nevű hajó katasztrófája alkalmával szerencsétlenül jártak családjai javára gyűjtést indított. A *Great Eastern* vasúttársaság erre a célra 500 font sterlinget adományozott.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *A csepürágók*, operett. Este: *A harang*, operett. (Bérlét C.)
Hétfő: *Rigoletto*, opera. Corfesco Miklós vendégfőléptével. (Bérlét A.)
Kedd: *A tolvaj*, dráma. (Bérlét B.)
Szerda: *A vén leányok*, vígjáték. (Bérlét C.)
Csütörtök: *Parasztbecsület*, Bajazók, opera. Corfesco Miklós vendégfőléptével. (A. berletszünet.)
Péntek: *A miniszter előszobájában*, Országgyűlési szállás, vígjáték Ujházi Ede vendégfőléptével. (Bérlét A.)
Szombat: *Budapest*, vígjáték. Ujházi Ede vendégfőléptével. (Bérlét B.)
Vasárnap: Délután: *Peleskei nótárius*, bohózat. Este: *A vén bakancsos és fia a huszár*, népszínmű. Ujházi Ede vendégfőléptével. (Bérlét C.)

* **Ujházi Ede vendégjátéka.** A Mester ismét ellátogat hozzánk a jövő héten és három estén át fogja gyönyörködtetni az aradi közönséget művészetével. Vendégjátékát pénteken kezdi meg A) bérlétben rendes helyárrakkal és két leghatásosabb szerepét játssza el egy este: *Knábe Farkas Jeremiást* és *Kraxelhubert* egy régi magyar darabban. Vahot Imrének az *Országgyűlési szállás* című darabjában. Szombaton a *Budapest* című darabban, vasárnap *A vén bakancsos és fia a huszár* című népszínműben lép fel a Mester.

* **Vén leányok.** Szerdán hozzák színre ebben az évadban másodszor a *Vén leányok*-at, mely legutóbb is telt házat vonzott.

* **Corfesco Miklós**, a bukaresti Opera kitűnő baritonistája hétfőn Verdi operájában, a *Rigoletto*-ban kezdi meg vendég szereplését, melyet csütörtökön folytat. Ennek az előadásnak Corfesco felléptén kívül még az az eseménye is lesz, hogy két opera kerül színre egy este: a *Parasztbecsület* és a *Bajazók*. A vendégművész mind a két darabban föllép.

* **A szinügy a kultuszminisztériumban.** *Andrássy* belügyminiszter szívesen engedi át a szinészeti ügyosztályt, *Apponyi* kultuszminiszter pedig kénytelen-kelletlen a maga tárcájának ügyeihez csatolja. Hogy a miniszterek ennyire huzódoznak a színházaktól, ennek oka nem mai keletű. Sok régi nyűg, régi baj kapaszkodik Thespis szekereknek aranyküllőibe. Főleg a szubvencionált színházak okoznak kellemetlenséget, személyes ellentéteket; protekciós színészek és szerzők dagasztják a büdzsét és érthető, hogy mindezzel nem foglalkoznak öröme a miniszterek. De elvégre kell, hogy gazdája legyen a szinügyeknek és az átvétel az évad végén meg is fog történni. E célból bizottságot alakítanak, amely a napokban megkezdí működését. A szinügyeknek a kultuszminisztériumba való áttételével kapcsolatosan az Operaház vezetésében is változás fog történni, amennyiben kettéválasztják a művészeti igazgatást és a gazdasági vezetést. Az utóbbival, hír szerint, *Mészáros* Imre volt operaigazgatót bízzák meg.

* **Aradi színész nő sikere.** Munkácson az elmúlt hétfőn a *Gül baba* reprizen *Leila* szerepét *Szirmai* (Schwarz) Éva, az aradi származású fiatal művésznő játszotta nagy sikerrel. Az odavaló lapok dícsérettel említik meg gondos játékát és az énekét.

* **Vas Sándor koncertje.** Holnap, február 24-én délután 5 órakor a „Fehér Kereszt” nagytermében rendezí *Vas Sándor* zongoraművész zongora-estélyét. melynek műsora a következő:

1. Bach: Allemande, Sarabande és Double, Gavotte és Musette a VI. angol suiteből. 2. Beethoven: As-dur Sonata op. 26. Andante von Variacioni. Scherzo. Marcia funebre. Finale. 3. Chopin: F-moll Fantasia op. 80. 4. Brzezinski: Fis moll Variációk. 5. Skrijabin: Poeme Fis dur. Grieg: Nächtlicher Ritt. Volkston. Dohnányi: Scherzo Cis moll. Liszt: Soirée de Vienne.

Jegyek: 6. 4 és 2 koronáért válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és a hangverseny estéjén a pénztárnál.

HIREK.

Politikai tömegsztrájk.

Arad, február 23.

Lassan, félösen, suttogva beszélnek róla. Talán igaz, talán nem igaz. Az ilyen dolog titokban készül, nem ütök dobra. De az ilyen dolognak mégis nagyobb az előzele. És akár igaz, akár nem, érdekelt körökben mégis beszélnek, hogy az általános választójog kérése miatt már április elsején az egész országban kitör a szervezett munkások tömegsztrájkja.

Magyarországon az összes munkások 15-90 százaléka áll szakszervezeti alapon. Ez az aránylag kis százalék főleg az ipari munkások közül kerül ki és éppen abban rejlik a veszedelem, hogy ennek a kis százalékszámú munkáscsoportnak a sztrájkja is országos veszedelmet, existenciák tönkretételét, iparunk megbénítását jelentené. 71,000 a szervezett munkások száma. 71,000 ember, aki leteszi a szerszámot többet ért, mint ugyaneanyi ember, aki felveszi a nyílt forradalom fegyverét.

Külömben a politikai tömegsztrájk már magában is forradalom. Az általános szavazati jog a munkásoknak csak az új jogokhoz nyíló kaput jelenti. Ha ezt a kaput megvívják, bármily forradalom árán is, odakerülnek a magyar alkotmány várának belsejébe. Ezért az árért érdemes forradalmi harcot vívni. Ezt nem lehet letagadni.

De minden forradalom kétélű fegyver. Ha leverik, a régi állapot csak rosszabbodhatik. És amikor ebben az országban az összmunkásság 85 százaléka még csak szervezve sincs, a forradalom nem is végződhet mással, csak leveretéssel. Közel félmillió szervezetlen munkással szemben 71,000-nek a munkaszüntetése csak azt jelentheti, hogy az időleges, de óriási üzembazavarok előbb-utóbb a munkások érdekeinek leverése után érnek véget.

Csak számolni kell. A számok ridegen, de józanul beszélnek. És a magyar szociáldemokratáknak bizonyára van annyi józanságuk, hogy nem küzdenek a kétszerkettő: négy igazsága ellen. Ebben az országban ma csak kétségbeesett és előrelátólag sikertelen kísérlet lehet a politikai tömegsztrájk. A munkásoknak pedig nem áll érdekükben, hogy a megindított szociális akció sikerét egy esetleges vereséggel hosszú időre kétségessé tegyék.

De azért jobb félni, mint megijedni.

— **A vasutasok fizetésrendezése.** Budapest-ről táviratozzák: A vasutasok fizetésrendezése és szolgálati pragmatikája ügyében ma délután Sztéryi József államtitkár elnökle alatt folytatták a miniszteri javaslat megvitatását. A szaktanácskozás hosszabb vita után kimondta, hogy a javaslatok tárgyalásának siettetése végett ezentúl rövidebb időközökben tartanak ülést. A legközelebbi már a jövő héten lesz.

— **A Polónyi-Lengyel sajtópör.** Budapest-ről sürgönyzik: Ismeretes, hogy a képviselőház felfüggesztette Lengyel Zoltán mentelmi jogát abban a sajtópörben, melyet ellene a „Vádat emelek!” című cikke miatt Polónyi Géza volt igazságügyminiszter indított. Az erről szóló értesítés s a pör iratai ma visszaérkeztek a törvényszékhez. Ennek folytán Ruttkay István sajtóügyi vizsgálóbíró még a mai napon idézést küldött Lengyel Zoltánnak s azzal a jövő hét valamelyik napjára hívja meg kihallga-

tásra. Valószínű, hogy ez alkalommal a bizonyítás kérdése is szóba kerül, de Lengyel a bizonyítékait csak később fogja bemutatni, amikor erre újabb terminust kap.

— **Pénzügyi közgyűlések.** Az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár február hó 24-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja rendes évi közgyűlését az intézeti helyiségben. A múlt évi működésről való beszámolóval kivül egy új igazgatósági tag választása is szerepel a tárgysorozaton.

A Victoria takaré- és hitelintézet szintén holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését.

— **Gazdasági szakeiőadás.** Cselkó István, a magyarvári gazdasági akadémia jeles tanára ma délelőtt tíz órától fél egy óráig a vármegyházán nagyérdemű gazdasági előadást tartott a keményítő értékéről és ezzel kapcsolatban a takarmányozásról. Vásárhelyi József, az Arad-megyei Gazdasági Egyesület elnökével élén negyven előkelő gazda hallgatta az előadást.

— **Weisz Julián.** A Budapesti Tagblatt felelős szerkesztője, Weisz Julián országgyűlési képviselő lapja mai számában bucsuzik huszonöt éves szerkesztői működés után közönségétől. Vele a magyar zsurnalisztika egyik kiválósága vonul vissza az aktív újságírástól, aki negyedszázadon át ott tett a nemzeti ügynek és kultúrának nagy és érdemes szolgálatot, ahol ez a szolgálat a legbecselesebb: a hazafias német sajtóban. Elmés, ötletes, lendületes és mindig intranzigensen magyar cikkei informálták az egész európai sajtót a magyar helyzetről. Weisz Julián most teljesen a politikának szenteli magát, ahová utlevelet a németbogsáni kerület mandátuma szerzett neki s melynek irányítására erős befolyást gyakorolt már akkor is, amikor csak újságíró volt. Az újságírók között alig van, még a külföldön is, akinek olyan jóvedelmet biztosított munkássága, mint neki. Levelezője volt a bécsi Zeitznek s ez állása évi hatvanezer korona honoráriummal járt. A nagy bécsi lapot ő nyerte meg a nemzeti küzdelemnek s Weisz Julián gondoskodott róla, hogy vezető politikusaink cikkei bekerüljenek a külföldi lapokba. A Budapesti Tagblattnak a mai naptól fogva Somogyi Péter a felelős szerkesztője.

— **Megrágalmazott hittanár.** Kolozsvár-ról táviratozzák: A Kolozsvárról megjelenő Előre c. lap júniusi számaiban Esztegár Gergely örmény katolikus áldozárról és főgimnáziumi hitoktatóról azt írták volt, hogy Esztegár egy fajtalan pederászt és erkölestelen életmódjával megbotránkoztatja Szamosújvár társadalmi életét. Négy napi zárt tárgyalás után a törvényszék ma hirdette ki ítéletét, mely szerint a bíróság az esküdtek verdiktje alapján a cikke szerzőit: Pártos Ervin orvostanhallgatót és Storfer Adolf joghallgatót, sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségéért, egyenként egy évi fogházra, 4000—4000 korona pénzbüntetésre és 10,000 korona perköltségre ítélte. A szigorú ítélet, amely ellen az elítéltek semmiségi panaszt jelentettek be, nagy föltűnést keltett.

— **Öcsanádmege.** Makó-ról jelentik: Dózsa Sámuel dr. elnökle alatt tegnap délután tartott ülést az Öcsanád vármegye kikerekítésének előkészítésére kiküldött bizottság. A bizottság felkéri a vármegye országgyűlési képviselőit: Justh Gyula házelnököt, Návay Lajos dr. alelnököt és Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselőt, hogy a megyekikerekítés nagy kérdésében üdvös tevékenységüket már most fejtsék ki, a kormánynak ide vonatkozó ter-

veit figyelemmel kísérik s a bizottságot jóakaratan támogassák. Hasonlóképp felkéri a megye vezérferfiat: Návay Tamás főispánt és Hervay István alispánt is. Végre megbízták a bizottság jegyzőjét, Molnár Aladár városi árvaszéki ülnököt, hogy a megye kikerekítése érdekében memorandumot dolgozzon ki s azt mielőbb terjeszse a bizottság elé.

— **Az arad-perjamosi vasút.** Az Aradtól Perjamosig tervezett helyi érdekű vasút érdekeltsege beadványt intézett a városhoz, amelyben 120,000 korona részvényjegyzést kér. A vasút tervezői kijelentik a beadványban, hogy a részvényjegyzés esetén a vasút végállomását Aradra helyezik. A tanács a beadványt véleményezés végett kiadta a közlekedési bizottságnak.

— **Házasság.** Németh Nándor gazdasági intéző ma délelőtt kötött házasságot Aradon bájos menyasszonyával, Kömives Judiska kisasszonnyal, Kömives József igazgató tanító nővérével. Az új pár az esküvő után Sárbogárdra utazott.

— **Tőzsde Aradon?** Néhány hónappal ezelőtt a nagyobb vidéki városokban mozgalom indult meg értéktőzsde létesítése iránt, amely határozottan nagy hízagot pótló intézmény volna az élénkebb forgalmu kereskedelmi városokban, így Aradon is. Újabban úgy látszik, a fővárosi pénzügyi körök vették kezükbe a mozgalmat. Az ő részükre, tekintettel a vidéki intézetekkel való sűrű intézkedésre, szintén elsőrangú fontossága volna ugyanis a vidéki tőzsdéknek. A legutóbbi napokban az összes aradi pénzügyi vezetők és a nagyobb üzletek tulajdonosai kérdőíveket kaptak egy előkelő budapesti pénzügyestől, amely arra nézve kért felvilágosítást, hogy szükség van-e egyáltalában Aradon tőzsdére és milyen forgalma lenne a tőzsdének?

— **Jegyzőválasztás Nemetperegen.** Senk Ferenc pécskai főszolgabíró pályázatot hirdet a Nemetpereg községben megüresedett jegyzői állásra. A kérvények március 18-ig nyújthatók be s a választás március 19-én lesz.

— **Polónyi, Günther és az unokatestvérek.** Polónyi Gézának, a köröskényi remetének az volt egyik legelső igazságügyminiszteri ténykedése, hogy megtiltotta az unokatestvérek házasságát. Ritkán, alig adott dispencziót a házasságot akaró unokatestvéreknek és tömegesen utasította el a kérvényeket. Ridegen, szigorúan utasította el a fiatal szerelmesek kérését és nem ismert irgalmat senkivel szemben. Polónyi bukása után Günther Antalnak első dolga volt, hogy a házassági dispencziókat kezelő osztályt elnézésre utasította. A szelid Günther, aki kívül tudja Petrarca szonátáit, elrendelte, hogy az unokatestvérek házasságát, hacsak kivételes ok nem parancsolja az ellenkezőjét, minden esetben engedjék meg. Günthernek ezt az intézkedését mindenütt nagy örömmel fogadták. Van benne ugyan politikai következetlenség, mert volt főnökének egyik legérdekesebb program-pontját tagadta meg, de az nem baj. Sőt úgy véljük, az volna jó dolog, ha Günther a házassági tilalommal együtt az egész Polónyi programot sutba dobná. Hogy ne csak az unokatestvéreknek kedvezzen, hanem az egész ország lakosságának.

— **Elhunyt plébános.** Thiesz János perjamosi esperes-plébános tegnap délután 60 éves korában vörhenyben meghalt.

— **Lemondott tisztviselő.** Kabdebó Gergely temesmegyei főispán az ujaradi járási szolgabíróhoz beosztott Lángh Oszkár közigazgatási gyakorlókat hivatali állásától, saját kérelmére, felmentette.

— **Pálmay Ilka házassága.** Az amerikai Bevándorló legújabb számában olvassuk a következő sorokat: Értesülésünk szerint Pálmay Ilka nemcsak hogy nem cáfolja meg a házasságáról szóló híreket, hanem ellenkezőleg, maga is megerősíti azokat. Pálmay Ilka a napok-

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Etlar C: Vendetta, Kupcsay F.: A szeretet vize, Gaghy D.: Élet és álom, Croker: Barrington Diána, Wildenbruch: Semiramis, Kaszab: Tóbiásék, Braddon: Lelki küzdelmek, Hrabovszky: Bilincsek, Boér J. Az ember megnyilatkozása, Wildner: Nietzsche romantikus korszaka, Mikszáth: Jókai élete és kora, Zsedényi: Ott túl a rácson, Beniczkiné: Késő szerelem, Mikszáth: Almanach 1907-ik évre, Tausch: Hadihajón, Lónyai: Eltérő utakon, Giersberg: Lepecsételt ajkak, Ambrus: Midás király, May K.: A sivatagon keresztül, A Balkánon, A medve-vadász, Hope: Peggi, a kotnyeles, Zboray A.: Az álmok hősei, Lovik: Őszi rózsák, Czöbel: Pókhálók.

Németben: Deledda G: Asche, Georgy: Morgenröte, Holoander: Der Weg des Thomas Truck, Chantepleure: Huguetts Abenteuer, Claude Chambochs Secretaire, Gerstacker: Unter den Pehuenehen, Hornung: Der Schatten des Stricks, Blicher C.: Saya, Caine Hall: Die Trunksüchtige, König E. A.: Perpetuum mobile, Berkow: Wintersonne, Janitschek: Überm Tal, Bauer M.: Malchaw, Um Glück u. Leben, Zug um Zug, Zobeltitz: Die Generalsgöre, Crocker: Des glückliche Tal, H.: Die Liebschaften des Königs v. Belgien, Sudermann: Das Blumenboot, Wothe Annie: San Martino, Stratz: Du bist die Ruh, Auernheimer: Lebemänner, Voss: Michael Zibula, Strauss E.: Kreuzungen, Sudermann: Stein unter Stein, Zobeltitz: Rohr im Winde, Wildbrandt: Villa Maria.

Kölcsönkönyvtár havi 1 kor. 20 fill, vagy kötenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenként 14 fill.

Legújabbak: Butykey, Kacsóh: A harang, Crénneut: Wenn die Liebe stirbt, Indiana, Borel-Clerk: Illusions d'amour, Le King-King, Scotto: Petite Tonkinoise, Probst: Niova Stephania, Gavotte, Wallinger: Habt Acht!, Bertholini Silvia-keringő, Nervej: Pityu ur, X: Couplé: album, Radics: 1907. évi jogász keringő, Probst: Stefania-gavotte, Morena: Kinderlitzchen, Lunders: Sogun, Tajber: Peti cigány, Nádor: Valahonnan levél jött, Novák: Hogyha engem, Zerkovitz: Madame Minna, Fésű nóta.

A zenemű kölcsöntár 4-ik pótkönyvtára megjelent!

Több száz rongált dobozu levélpapírt minden elfogadható árban árusítok. Üzleti könyvek nagy raktára.

Égető apparátusok. Sokszorosító készülékek.

Írógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

274

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik

HAMEDLI FERENC

temetésén személyes megjelenésükkel óhajtották fájdalmainkat csillapítani, továbbá a „Vagongyári Dalkör“ és az „Aradi Dal-egylet“ tagjainak, valamint az „Önkéntes Tűzoltótestület“-nek ezúton mond hálás köszönetet
675 a gyászoló család.

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájvíz-pasztill-fogorvos

Aseptol szájvíz-pasztillák 1 doboz 2 kor. fogpor 80 fillér. Kaphatók gyógytárakban, drogeriákban és illatszertárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz „fog- és szájápoló-szerke laboratoriuma“ Budapest, Kerepesi-ut 10.

Aradon: Földes Kelemen gyógytárában. 3956
Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Serravalló

China bora vassal.

Hug. kiállításán Bécsben 1906. legnagyobb kitüntetésben. Erősítő szer gyengélkadóknak, vérszegényeknek és idültnek. — Étvágygerjesztő, idegerősítő és vértápláló szer.

Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosi ajánló levél.

SERRAVALLÓ J. Trieste-Barcois.

Kapható minden gyógytárban fél literes palackokban 2 kor. 40 fillér, egész literes palackokban 4 kor. 40 fillér. 3975

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybellek, naponta főléletnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyösen részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1907. február 23-án.

ÜRESEDESBEN LEVO ALLASOK:

Kereskedelmi végzet a gyors és gépirásban jártas, irodai gyakorlattal bíró fiatalember textilipar gyári részv. tsg. részére kerestetik.

Helybeli fűszerüzlet részére írodista kerestetik.

Helybeli játékarú üzlet részére két szakmabeli segéd kerestetik.

Helybeli fűszerüzlet részére irodai teendőkhöz jártas kisasszonyt.

Vidéki városokba, rőfős-áru üzletekbe segédek kerestetnek.

Helybeli játék és norinbergi üzlet részére fiatal segédet.

Vidékre több a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.

Vidéki kisebb városba kézműmű segédet, aki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tsg nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműmű-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ALLAST KERESOK:

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember, ki a könyvvitel és levelezésben jártas, nagyobb cégeknél alkalmazva volt, állást keres.

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.

Mérlegképes könyvelő és magyar német levelező aki elsőrendű cégeknél és önállóan is működött.

Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nős jóírásu alkalmazott.

Irodai teendőkhöz jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Több vidéki fűszer- és rőfősáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

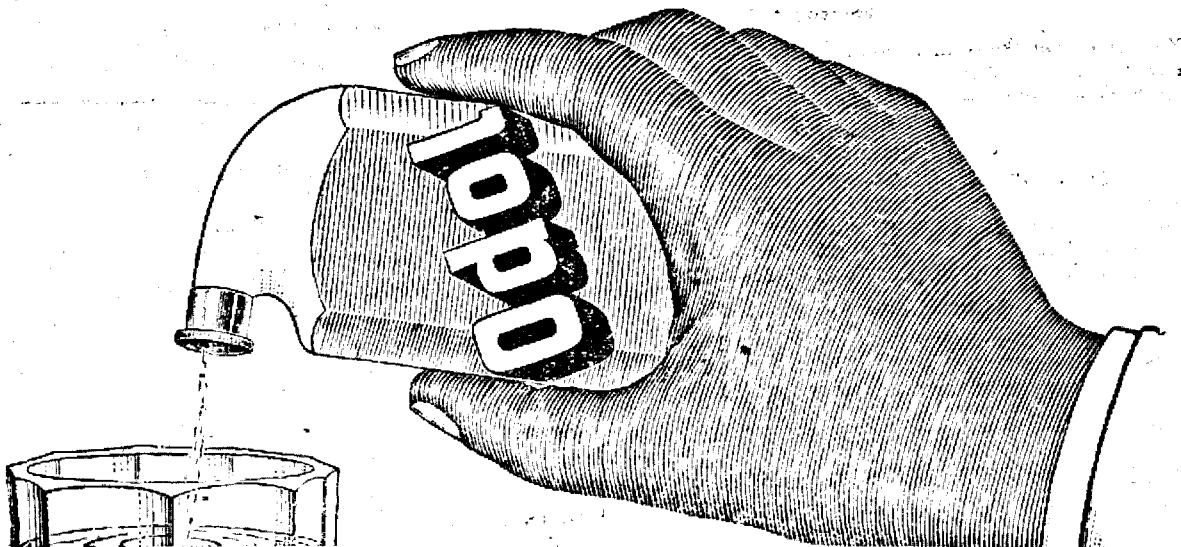
Klein Sándor,

titkár.

492

Keppich Zsigmond,

elnök

Az Odol kitűnő hatása különösen ama sajátosságán mulik, hogy beszívódik az odvas fogakba és nyákhártyákba s azokat ugyszólván telíti. E hatás mikéntjének óriási fontosságát értsük meg jól: míg tehát a többi száj- és fogtisztító szer tisztán csak a szájöblítés rövid pillanataiban hatnak, addig az Odol határozottan tartóshatásu, mely hatás még jóval tovább tart, mint ameddig a fogakat tisztítjuk.

E tartós- és utóhatás igen érdekes tudományos vizsgálatok tárgyát tették, melyek valamennyien egyértelműen bebizonyították, hogy az Odol e különös hatás folytán rothadási folyamatok nem keletkezhetnek a szájban s így a fogak elpusztulását megakadályozza. A mélyen tisztelt orvos és fogorvos uraknak szívesen küldünk e munkálatokról külön lenyomatokat bérmentesen.

KNEFFEL KÁROLY és FIA
VASKERESKEDÉS
SZÉNOSZTÁLYA
 ARAD, ANDRÁSSY TÉR 14-22
BÜKK-FASZÉN.
KÖVACS-SZÉN.
SALON-FÜTŐSZÉN.
 Először is győzzék meg a minőségben
MÁRENDÉLÉSEK
 pontos kiszámlálás
 az áraknál is meg kell tartani
 a legelőnyösebb áron
TELEFON SZÁM 139

Köszén tüzelés
 takaréktüzhelyben és kályhában rendkívül
 hőtartó és jelentékenyen
 olcsóbb mint a tűzifa.

Ma vasárnap, február hó 24-én
 a „Fehér Kereszt” télkertjében
 a 33. gyalogezred zenekara
 Zeilner Sándor karmester személyes vezetése mellett

hangversenyt rendez.
 Belépti-díj 40 fillér.
 Tisztelettel
Braun Gusztáv

Törvényileg védve. Minden utánzat vagy utánnyomás büntetve lesz.
Egyedül valódi
Thierry Balsam
 a zöld apaca védjeggyel. Régi híres, felel-
 mulhatatlan szer emésztési zavarok, gyomor-
 görösök, kólika, katarus megbetegség és
 influenza ellen, kiválóan alkalmas kezdődő
 tuberkulózis ellen. 12 kis vagy 6 dupla
 üveg avagy egy nagy különleges (tantalár-
 ral ellátott) üveg ára 5 korona bérmentve.
Thierry Centifolia kenőcs
 közismert mint non plus ultra minden még
 oly régi seb, gyulladás, sebesülés, kitég és
 daganatok ellen. Az operációkat legtöbbször
 feleslegessé teszi. 2 tégely ára 3 kor. 60
 fill. bérmentve szállítva a pénz előleges be-
 küldése avagy utánvét ellenében küldi.
Thierry A. gyógytára Pregreda,
 Rohits Sauerbrunn mellett.
 Raktárak a következő gyógytárakban: **G. Földes Kelemen** és
Hajós Árpádnál Aradon.
Óvást! A vétel vagy megrendelés előtt figyelmeztetem különösen a
 viszonteladókat az egyedül valódi és törvényileg védett
 Balzsamra. A büntető törvény 23. és 25. §§-szerint mindenki kiteszi
 magát annak, aki nem az én gyógyszeráram által készített, tehát más,
 nem valódi és nem a zöld apacavédjeggyel ellátott, törvényileg védett
 Thierry Balsam-ot vásárol, vagy különösen v szont elad, 4000 korona
 pénzbírsággal, vagy megfelelő egy évig terjedő börtönbüntetéssel
 sújtatik. Ugyanez áll a másféle vásárlási módon kikülből különféle érték-
 telen keverékekre, amelyek csak a közönség félrevezetésére és kizsa-
 rolására alkalmasak.
 3968

Védjegy „Horgony”
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
 pótlóka
 egy régiónak bizonyult házisszer, mely már több
 mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
 bizonyult köszvényéni, osztrái és meghüéseknel,
 bedorzólestáppon használva.
 Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt
 csak akkor óvatossá legyünk és csak olyan üve-
 gbe legadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
 és a Horgony cégjegyzékkel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ár üvegekben K-80, K140 és K2.-
 és kapszula minden gyógyszerárban kapható.
 Feltalálók: Török József gyógyszerész, Budapest
 V. Békér gyógyszerár az „Arany országnak”,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 nos.
 Minőségjel: szőlőszőlő.

3797—1907.
Hirdetmény.

Az 1880. évi XXVII. t.-c. alapján fizetendő hadmentességi díj kivétési munkálatok folya-
 matba vétetvén, felhívjuk mindazokat, kik:
 1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az
 állítási lajstromból töröltetett;
 2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan,
 fegyverképtelenség nyilvánított;
 3. a katonai szolgálatból oly testi fogyat-
 kozás miatt bocsátott el, mely őt kereset-
 képtelenné nem tette s mely nem a katonai
 szolgálat teljesítésének következménye;
 4. az 1868. XL. t.-c. alapján, mint család-
 fentartó felmentetett és az 1889. évi VI. t.-c.
 életbelépte után is bármely okból fel nem avat-
 tott;
 5. külföldre költözési engedélyt nyert és
 hadmentességi díj fizetési kötelezettsége még
 tart, a város adóhivatalánál az e célra szolgáló
 s a városi adóhivatalnál ingyen kapható nyom-
 tatványon 1907. évi március hó 22-ig:
 a) polgári állását;
 b) lakását;
 c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét,
 melyben a hadkötelezettség alól mentesített;
 d) azt az évet, melytől fogva a felmentés
 számítandó, bejelentés és
 e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek
 családjához tartozik, a megelőző évben állandó
 lakhelyén, esetleg más községben is kivett
 egyenes államadó összegét hitelesen kimutassák.
 Ezen kívül tartozik:
 f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek had-
 mentességi díját a törvény 11. §-a értelmében
 a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és laká-
 sát bejelenteni.
 Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az
 1880. évi XXVII. t.-c. cikk 20. §-a értelmében a
 kirovando hadmentességi díj három, egész hat-
 szoros összegének megfelelő pénzbírságot von
 maga után.
 Ha a munkaadó személyében az alatt az
 idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj
 esedékességének napja (az év október hó 1-je)
 között lefolyt, változás állott be, eme változást
 a díjköteles az 1883. évi IX. t.-c. 4. §-nak 3-ik
 pontja értelmében ott, a hol az első bejelentést
 tette, szintén bejelenteni köteles.
 Azon díjkötelesnek, kik állandó lakhe-
 lyükön kívül másutt adóval megróva nincse-
 nek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság
 (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelen-
 vén vallomásukat ugyanott tollba mondassák,
 de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb emli-
 tett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog al-
 kalmaztatni.
 Arad, 1907. évi február hó 8-án.
 A városi tanács.

„Mi lett olcsóbb a drágaság jelében?”
CERES-Almaiz!
 Az Idei jó alma szüret f lyán CERES alma-
 izt olcsóbban adhatunk.
CERES-almaiz az egyedüli a maga nemé-
 ben, amely feltétlenül egész-
 séges hatású és összehasonlíthatatlanul kellemes gyümölcs-
 izt ad és amely
fiatalnak és öregnek, szegénynek és gazdagnak
 egyaránt ideálisan használható üdítő- és egészséges ital.
 Kapható minden csemegeüzlet en, drogueriarban és gyógy-
 szertárban.
CERES-almaiz teljesen alkoholfmentes és nem tartalmaz
 semminemű keveréket.
 Vendéglősök, szállodások, kávé házi jdonosok, k k a
 „CERES”-t bevezetni akarják, kérj-nek ajánlatot:
GEORG SCHICHT A.-G.
 Abteilung Nahrungsmittelwerke „CERES”, Aussig, Fabrik:
 Ringelshain.

156—907. pm.
Hirdetmény.
 Arad szab. kir. város törvényhatóságánál
 megüresedett évi 1600 korona törzsfizetéssel és
 megfelelő lakbérilletményével javadalmazott
 számtisztai állásra és egy évi 1400 korona törzs-
 fizetéssel és megfelelő lakbérilletményével java-
 dalmazott irodai segédtszti állásra, valamint a
 számtisztai állás betöltésével esetleg megüresedő
 a fenti javadalmazással bíró irodai segédtszti
 állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat,
 kik az 1883. évi 1. t.-c.-ben meghatározott ké-
 pesítéssel rendelkeznek és a fenti megjelölt ál-
 lások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy pá-
 lyázati kérvényeiket a képesítést igazoló okmá-
 nyokkal felszerelve 1907. évi március hó 9-ig
 bezárólag hivatalomba nyujtsák be.
 Aradon, 1907. évi február hó 18-án.
 A polgármester távollétében:
Kádas Kálmán,
 főjegyző.

3639—1907.
Hirdetmény.
 Miután a közadók kezeléséről szóló 1883.
 évi XLIV. t.-c. 39. §-a értelmében a f. évi I.
 negyed adórészlet esedékességének határideje
 már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is
 felhivatnak, hogy a f. évi I. adórészletet most
 már a késedelmi kamatok s esetleg intési díj-
 jal együtt, nemkülönben már szintén esedékes
 ipartestületi díj, egyházi adó illeték, visszabá-
 lyozási költség, hadmentességi-díj, utadó és
 csatornázási költség tartozásaikat és munkás
 betegsegély-pénztári hozzájárulásaikat azonnal
 fizessék be, mert ellenkező esetben a régibb
 díj- és adótartozásaik azonnal, a f. évi I. adó-
 részlet pedig február hóban a késedelmi kamat-
 tal együtt végrehajtás utján a végrehajtási díjak
 felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig
 oly módon, hogy az I. adórészletre nézve febr-
 ruár hó 24-től kezdve a zálogolás fog megej-
 tetni, s amennyiben ennek dacára az adó- és
 hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival
 együtt a zálogolás foganatosításától számi-
 tandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefog-
 lalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni,
 Aradon, 1907. évi február hó 13-án.
 A városi tanács.

Rövid ideig tartó engedélyezett **végeladás Masztig Pál** áruházában Arad, Andrassy-tér 22.

Fekete József

épület és műbutor
... asztalos ...

Fő-utca 33. sz.

... Gyárváros ...

* **Jemesvár** *

RAUCH RAIMUND

Üveg, porcellán,
lámpa és képkeret
raktár.

Villany, gáz és
Benoid felszerelés
sek legjutányosabb
árban.

Pontos kiszolgálás.
Olcsó árak.

**ERDÉLYI
BODEGA**

— ARAD —
HUNYADI-UTCZA.

Hideg ételek, halak,
conzervek, sajtok.

Kitűnő és mindennemű
italok, erdélyi és hegyi
borok.

**EGÉSZ ÉJJEL
NYITVA!**

Albert Lajos

műbutor-asztalos
Batthyányi-u. 23.

Elvállalok mindennemű
butorberendezéseket a
legszebb kivitelben, ugy
bolti berendezéseket
jutányos árak mellett.

Tisztelettel

ALBERT LAJOS,
műbutor-asztalos

Várnai Mariska

angol és francia

női ruha
szabászati iskola

... Arad, ...

Perényi-utca 1. sz.

Előrendű
kőbányai sör
poharaknál kimérés
1 korsó 12, 1 pohár 8 kr.

LUKÁCS SÁNDOR

étterme és sütemények
Arad, Szabadság-tér 11.

Állandó szolgálynő.

Szolid kiszolgálás már-
helt árakkal.

A n. é. közönség szíves
pártfogásáért esedez
alázatos tisztelettel

LUKÁCS S
vendéglős

Pérm divat ajándékok.
Kalapok. Színes ingek.
Nyakkendők.

Kostyák stb. nagy vá-
lasztékban.

Gottmann és Berger

téri divataru boltban

Arad, Andrássy-tér 21. sz.

Városi és megyei telefon 285.
Postai megjelölés a legna-
gyobb pontossággal intézet-
nek el.

Varga János

kárpitos és díszítő szobor
Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Elvállal kárpitos és
díszítő munkákat a leg-
jutányosabb árakon.

Nagy raktár salon,
férfiszoba és ebédlő gar-
nitúrából háló és ebédlő
dívánokból a legfinomabb
kiállítású a legolcsóbb
kivitelig.

Papp Sándor

uri és női cipész

Arad, Kálter 12.

Kotecki Jakab

szék és asztal gyára,
műbutor

és
épület asztalos

ARAD,

Batthyányi-u 4. sz.

Dávid Péter

kőműves és
cement munka

vállalkozó

Hona-u. 23. sz.

saját ház

**HUGYECZ
RÓZA**

női
divatterme

Kápolna-utca 4.

**VERES
FERENCZ**

mű kosárfonodája

Arad, József főh.-ut 2. sz.

(várocházal szemben Victoria ép.)
Elvállal, készít és rak-
táron tart minden-
féle utazó, fatartó,
gyümölcs és piac
kosarakat.

Tisztelettel értesí-
tem a n. é. közön-
séget, hogy a For-
ray-utcában levő
vált Marx-féle
**hentes-és
delikatess**
üzletet átvettem, hol
felvágott, sertés-
szalonna és elsőren-
dű zsír kapható

Stojakovics M.

Bauer Antal

malom és malom-
részek beren-
dezése és gazda-
sági gépraktár.

Boros Béni-tér

17. szám.

Kőszegi Sándor

épület és mőbudoos

Boros Béni-tér 10. sz.

Elvállal minden
szakmába vágó mun-
kákat a legdiszesebb
kivitelben. Vidéki
megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek

A temesvár-józsef-
városi városi bérpa-
lótában levő volt (Spa-
cil)-féle vendéglőt át-
vettem, azt díszesen és
ujjonnan minden kénye-
lemmel rendeztem be
Dréber féle elsőrangú
sör, valamint szilási
murei, gyoroki, mensesi
és világi borok. Iz-
letes Magyar konyha.
Tisztelettel Gombás
József vendéglős.

Tischler Vazul

kövező mester
és
cementmunka

vállalkozó

Arad, --

Radnai-ut 24. sz.

Fock József

szállodás

Arany Csillaghoz

Arad, --

Bocskó-utca 8.

**KOTSIS
FERENCZNÉ**

női ruhakészítési

MÜTERME

Arad, Bocskay-tér 3. sz.

A legdivatosabb
konstruktörök
készítetnek.

WOLF J.

uri- és hölgy cipész

Weitzer János-utca

Minorita-palota.

Nagy Rózsi

angol és francia

női ruha-terme

Minorita-palota

... I. Emelet. ...

**VONIKA
DEMETER**

TÖKÖLY-TÉR 6.

Turó, szalonna,

szalámi és zsír

nagy raktár.

Nagy és kis mérték-
beni eladás.

**SCHWARCZ
IGNÁTZ**

POLGÁRI

KÁVÉHÁZ

Szt.-Pál-utca 13.

Málics J.

szobrász és

műbutor asztalos

Közép-utca 16

Ha köszvényben, reumában,
schiában szenved. Vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-,
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárban

Győr, Baross-utca 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Csa-
ládai“ üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük. 160

1906. évi budapesti kiállításokon
levéllel kitüntetve.

Nádor Tódor

parketta, mozaik, fénymáz és por-
mentesítő máz készítő

(Saját ház.) 120

Ajánlja saját találmányu évek óta
használatban levő kitűnőnek bizonyult
parketta fénymáz, mely szép és
tartós színe mellett olcsósága és könnyű
kezelhetőségével tűnt ki. A tisztelt
közönség figyelmét felhívja, fénymáza
használatát előtti szívesen ad mindenkinek
utastást a kezelésre nézve. Parketták
beeresztését a legjutányosabban elvállalja
egy helyben mint vidéken. Egyszeri próba
mindenkit meggyőz, hogy ne a külföldi
rossz fénymázokat használják padlók be-
eresztésére, hanem aradi gyártmány, a
Nádor Tódor-féle találmány a legjobb A
Nádor-féle parkett fénymáz bolti ára 2
korona 90 fillér. Ismétlőkedvezmény-
ben részesülnek. Hozzávaló kitűnő kefék
a legolcsóbb áron kaphatók. Kezelést
személyesen bemutatnom teljesen díjmen-
tesen egy helyben mint vidéken.

Kilényi C. és Társa

öltöz-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg uton megnyitott.

24 évig az aréna épületben volt üzletün-
ket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

(Müller-házba)

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt
abban a kellemes helyzetben vagyunk,
hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal
olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szíves
partfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel

KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó“-hoz.

József főherceg-ut 11. 428

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

és

koszorúk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendelése pontosan
eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Vérszegénység és sápkórban

szenvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. Bevásárlásnál csak
a valódi Rozsnyay féltét fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol cégtől hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapartó egyedül:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban

459

Arad, Szabadság-tér.

Hölgyek és uraknak igen fontos!

Hajós-féle

Hajregenerator

az ősz haj eredeti színet és ifjúkori szépségét rövid idő
alatt visszaadja. Sem a fejbőr, sem a fehérneműt nem piszkítja.

Ára 1 kor. 20 fillér.

Hajós-féle

Goldelse

aranyszőkére fest minden haját. Meglepő eredmény.
Teljesen ártalmatlan. A hajbőrt erősíti, a korpaképződést meg-
szünteti. Ára egy üvegnek 2 kor.

Hajós-féle

Depilatorium

kitűnő a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer.
Kezelése a legegyszerűbb. 5 percz alatt a haját bármely helyről
eltávolítja. Ára 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

513

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

őzv. Kubát Antalné

UTÓDA

Dupcza Ferencz

kefekötő gyára 285

Aradon, Weitzer János-utca

(Minorita-palota.)

Muhely: Választó-utca 39. szám.

KOSSUTH-utca
67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester üzemében

a legjobb anyagból készült férfi,
női és gyermek cipők nagy
választéka. — Megrendeléseknél
színes bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

624 Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

1867—1907.

Hirdetmény.

Az 1907. évi január hónapban
engedélyezett italmérések várható
forgalmáról az aradi m. kir. pénze-
ügyi biztós által küldött össze-
írási jegyzék 6 darab ívét az ál-
lami jövedékről szóló 1889. XXV.
t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó
utastítás 17 §-a értelmében 1907.
évi február hó 18-tól számítandó 8
napra a városi fogyasztási adófel-
ügyelőségél közszemlére, azzal
tesszük ki, hogy azokat az érde-
keltek, névszerint Reusz Sándor,
Sulyok István, Gyurik Gyula, Né-
meth Mihály, Odray Ant., Polónyi M.
kik italmérési engedélyt nyertek,
nemcsak megtekinthetik, hanem
az azokban kitüntetett forgalmi
adatokra nézve úgy nevezettek,
mint az aradi kereskedelmi testü-
let és az ipartestület is nyújthat-
nak be a fentebb jelzett idő alatt
a városi fogyasztási adófelügyelősé-
ghez észrevételeket.

Arad, 1907. évi február hó 9.

A városi tanács.

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására adni, hogy a
párisi és bécsi tanulmányutam-
ról visszaérkeztem és

Szabadság-tér 13. sz. alatt

I-ső emelet 15. ajtó egy

női kalap és diszitő

termet

nyitottam

és e szakmában mindent a leg-
szébb és legizlésesebben készítek.
Ugyszintén állandóan raktáron tar-
tok **kész női kalapokat.**

Javításokat gyorsan és ponto-
san eszközölök. 564

Tisztelettel

Fischer Dóra,
Szabadság-tér 13. szám.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad-Temesvári.

Építető gazdák figyelmébe!
Csobán Tivadar

képesített közművesmester
Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.
Bonta-féle ház.

Elfogad az építézet terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építézet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálunk.

Vázlat terveket ingyen készítünk.

Tisztelettel 188
Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Árverés.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az Aradi Polgári Takarékpénztár részvénytársaság javára, Píszter Márton és neje szül. Szekeres Katalin ellen azoknak az aradi 438. sz. t.jkvben A. + 1. sor., 538. hrzi számú alatt felvett, Kossuth-utca 45. számú ház és udvarból álló ingatlanára az árverést elrendelte.

Ez az árverés 1907. évi március hó 2. napjának délután 3 órajakor fog az aradi igazságügyi palota földszintjén jobbra lévő 48. számú helyiségében megtartatni.

Kikiáltási ár 25080 K.. bánatpénz 2508 K.

Az ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatik. 657

Eladó Pankotán!

Egy 3500 tökéjű szép fekvésű 650

szöllő

egy méter a távolsága, tehermentes, betegség miatt

szabad kézből eladó.

Komoly vevők leveleket küldjék:

Kalkó Károlyné,

Diécs, p. Almás Alcsill.

*****

Hopp Károly

műszaki irodája
Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezése és kivitele:

vizellátás és világítási,

valamint

mórtotelepeknek, stb.

Elsőrendű különlegességi
* gyárak képviselőse. * 455

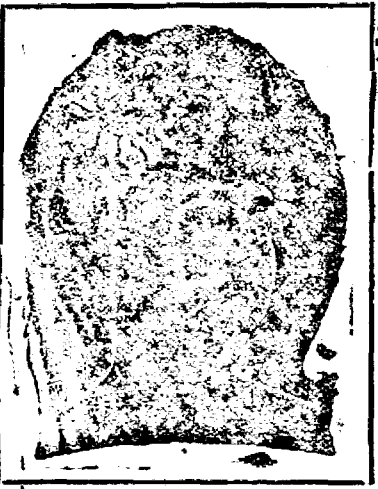
*****

Azon urral, ki
ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nád sdy palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék
azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

Hálás leszek
azon nemesszi vő hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne kessek megveszi azon szép és olcsó zsebórárt, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

351

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű **Földes-féle Margit-Cremet,**

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépté.

A **Földes-féle MARGIT-CREME** gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szepők, májstoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbezi zila. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Maszni János

építész és építő-mester műszaki irodája
Arad, Andrassy-tér 8.
(Templommal szemben.)

Elfogad az építézet terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építézet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálunk.

Vázlat terveket ingyen készítünk.

Tisztelettel
Maszni János,
építész. 103

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.
(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, magmások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvvezetők részére, ugyancsak sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vasúti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetelekből, a legutolsó divat szerint, mérsékelt árák mellett. 400

Kiváló tisztelettel
Fábián Sándor.
Kérem szives értesítését, hogy gazdag mintagyűjteményemmel mikor tegyem tiszteletmet.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére
SEELINGER M. A. UTÓDA
orthopéd és divat cipészében
ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőmet**, melyek megakadályozzák a lábfej fejlődését. Gyermekéknél, ugyancsak felnőtteknél nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítik a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különböztethető sarkos zsep cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 641

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferenc-utca 1. szám

Vass-szálloda épületben, a volt Ursz-féle **fodrász-üzletet**

megvettem 176

és újonnan berendeztem és kérem a nagyérdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel
Busch György,
fodrász.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, dugyökéretű, bor és csemegefajta

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Weszely Pál és Pfeiffer Sándor

vizsgálott kőműves- és ácsmesterek, építési vállalkozók.

Cégtulajdonos: Weszely Pál, Aradon.

Építési iroda: Török Gábor-utca 2. szám.

Lakás: Gróf Leininger Károly-utca 11. szám. (Saját ház.)

Elfogadjuk az építés terén előforduló minden néven nevezendő építési szakmába vágó

munkálatok teljesítését

ugy helyben, mint vidéken. Teljesen új építkezéseket a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, valamint külön külön úgy csak ác, vagy csak kőműves munkákat is Ocska épületek jókarban tartását evi általános összegért.

Terveket és költségvetéseket kívánatra készpénzzel a legrövidebb idő alatt készítünk.

Szíves pártfogást kérve, jegyzünk

417

tisztelettel **WESZELY PÁL.**

„Noxon“

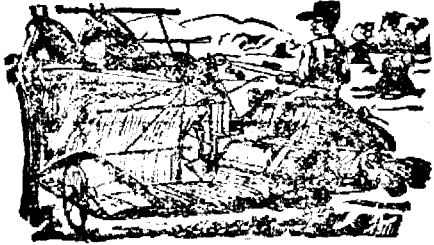
Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmányt,

Kévekötoőket

Arató-gépeket,

Fűkaszálókat

melyek kifogástalanul dolgoznak, szállítanak

MAYFARTH PH. és Tsa Bécs, II.

gépgyára és vasöntödéje

M. m. Frankfurt, Berlin, Páris.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

399

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLAI,

az étvagyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER MELLPASZTILLA csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kálmán, Hajas Árpád, Khudy József, Krebez Géza, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás özv., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban, Vojtek és Weisz drogeriáknál.

Győrön: Masnyik Dániel gyógyszerárakban.
Magy.-Fécskán: Mike József gyógyszerárakban.
Ó-Fécskán: Rokszin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Szikszón: Püredy Edé gyógyszerárakban.

4001

Nincs drágaság!

Elég bajuk van a háziasszonyoknak az általános drágaságokkal, nem akarunk tehát nekik mi is kellemetlenséget okozni.

Tudatjuk ennek folytán, hogy bár a beszerzéseknél nekünk magasabb árakat kellett fizetnünk, — az előbbi évekhez képest — mi mindazáltal

TEA és RUM

árainkat, de különösen, általánosan ismert és eddig nyújtott minőségeinket változatlanul fenntartjuk.

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

341

ARADON.

Elbitangolt folyó hó 19-én Arad-Szent-Márton község tulajdonát képező 1 darab 2 éves

tenyésztő-bika.

Feltalálása esetén távirati értesítést kérünk.

(Sürgöny-állomás: Arad-Mácsa.)

Feltartóztatója és gondozója jutalomban részesül.

Arad-Szent-Márton, 1907. évi február hó 21-én.

Az előljáróság.

649

Kiadó lakások!

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a színházzal szemben, II. emeleti utcai lakások május hó 1-től,

illetve azonnal kiadók.

Ugyanott a II. emeleten egy kisebb udvari lakás azonnal kiadó.

Bővebbet a gondnoknál a házban 6. ajtó szám. 496

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a mai kornak megfelelő

Szobrász-műtermet

nyitottam és elvállalok ebben a szakmában a legújabb stílust, úgy mint: ornament figura, ugy szintén Consul- és oltarmunkákat a legdiszesebb kivitelben készítem.

Kiváló tisztelettel 132

Abrahám József,

ARAD, Határ-utca 9. sz.

Mikor csalogódik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha báznál nők által rendelt fűzőt. Mert legtöbb esetben nem jó. Tessék hozzám járni, nálam a legjobb és legkényelmesebb fűzők készülnek.

Kész fűzőket, egyenes tartókat, mell tartókat rendkívül olcsó árban árulok. Kérem a hölgyközönség teljes bizalmát. 135

Tisztelettel

PILCZ IRMA
fűző készítő

Arad, Deák Ferencz-utca 2. sz.

2562—1907. khsz.

Hirdetmény.

A Magyar Szalmaanyag-gyár Részvénytársaság a gyártelepen (Alsó-Marospart 3-4 sz. a.) az eddigi alkalmazott kád-kemencék helyett forgó-kemencéket óhajt beállítani, miáltal a mostani üzemi mellett keletkező bűzös párák megszüntetését reméli. Az 1884. évi XVII. t. c. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi február hó 27-ikének d. e. 10 órájára a helyszínre kitűzetik, melyre az érdekeltek ezután is meghívhatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzemi módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi február hó 27-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthesse a netáni észrevételek írásban ugyanitt, élőszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehetők, mert amennyiben ilyenek nem említették, s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély az idézett törvény 30-ik §-a rendelkezéséhez képest ki fog adni.

Arad, 1907. évi február hó 18.
Sariot Domokos,
főkapitány.

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A ki jó
zamatot, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 30 fillérért egy üveg 288

Rumkivonatot.
Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy gróf Nádasdy-palotában létezett Koszilkov Józsefné műtermét átvettem és azt Deák Ferenc-utca 31. szám (Bonts-féle ház I. em.) alá helyeztem, hol a legelegánsabb

francia- és angol toaletteket a legmodernebb kivitelben készítek.

Ugyanott egy **gyermek confectió műtermet** rendeztem be, melynek vezetését továbbá is Koszilkov Józsefné eszközli. Midőn magamat a n. é. közönség b. jóindulatába ajánlva ígérem, hogy ugy az izléses munka, mint a méltányos árak mellett tisztelt rendeléim teljes megelégedését kiérdemelem.

Tisztelettel
Farkas Ferencné,
női- és gyermek confectió műterme
Arad, Deák Ferenc-utca 31. (Bonts-ház I. em.)

Tápirtékven leggazdagabb, Hatásában felülmúlhatatlan a Hajós-féle kellemes ízű **Csukamájolaj.**

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.
— Ára egy üvegnek 2 korona. — 313

Fagydagánatok elmulasztására Fagyviszketegség biztos megszüntetésére kiváló hatású szer a Hajós-féle **Fagybalzsam.**

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé! így kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle **ANAGALLINT** használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.
Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvegje 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.
Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád
gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában
Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Megerkeztek a béli divat-ujdonságok!
Brunner Béla
ári divat- és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20. sz.
(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajajlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb bál ingek, gallérok, kényelők, nyakkendők, keztyűk, selyem szabkendők, harisnyák, s. b. ujdonságok kaphatók.

Legszebb bál toll-, selyem-, gazé-legyek kiárustása mélyen leszállított árakon.

Nagyszerű választék francia és angol illatszerek különlegességekben.
Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Videki megrendelések azonnal elintéztetnek. 138

Szabó József
építész és építőmester
műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.

Elvállal az építészeti terén előforduló mindennemű építést. Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségzámításokat kívánatra készítik. Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálók. Vázlat terveket ingyen készítenek.

152 Tisztelettel
Szabó József,
építész.

Pfeiffer Sándor
vizsgázott kőműves mester, építési vállalkozó
Arad, Török Gábor-utca 2. sz.

Elvállalok az építészeti terén előforduló mindennemű **ÉPÍTÉST,** valamint ócska épületek jókarban tartását. A legmagasabb kő csont új építésre kiaszközölök. Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségzámításokat kívánatra díjmentesen készítik.

Tisztelettel
130 Pfeiffer Sándor.

Tégla, Cserép
legkedvezőbben kapható
Pollak Sándor
kőkemence téglagyárában 15
Mikalakán, a Radnai-ut végén.
A motoros vasút megálló helye.
Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.
Rendelések felvétetnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserepekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Van ezredcsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy
Fischer Samu

pék- és sütőde

üzletét

átvettem és saját nevem alatt vezettem. — Minden nap friss fehér sütemény, fehér kenyér, barna és rozskenyér és valódi gracham kenyér, délutáni sütemény és házi kenyér szépen és ízletesen lesz készítve. 286

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Leicher Frigyes,
Deák Ferencz-utca 16.

71—1907. gsz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross-parki kioszknak 1907. évi január hó 1-től számítandó 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi február hó 25-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 800 korona évi bér.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárnál letétbe helyezendő.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénzről szóló pénztári letét jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

A kikötött feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi február hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Minden elképzelhető

órajavítás 1 korona.

Zsebóraüveg, mutató 10 kr.

Schwimmer Albert

órasmesternél Aradon, 450

Szabadság-tér 5—6. szám alatt.

(Pálzsi kávéház mellett.)

Kérem a czimre
Ügyelni.

30 napig

maradnak érvényben ezen rendkívül

mélyen leszállított

Occassió árak.

Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban!

Rumburgi vászon uri nadrágra	frt 3.85	4.45
Teljes vég királyvászon női fehérneműre, vékony szálu	5.—	5.50
Teljes vég hollandi vászon ágyneműre . . .	5.80	6.65
Cégem különlegessége 50 rőfös rumburgi minden célra alkalmas	7.95	9.—
Teljes vég szintartó Canavász, kitűnő mi- nőség	3.90	4.50 5.50 3.90 6.50
Teljes vég Schiffon, kitűnő minőség	frt	3.90
„ „ Schroll, kitűnő minőség	4	85
„ „ „ jobb minőség	5	25
„ „ „ egész finom minőség	6	65
Lepedővászon varrás nélkül 1 szélben . . .	5.94	6.50 7.75
6 személyes cérna damast étkezőteríték, abrosz és 6 szalvéta	frt 1.85	2.45
12 személyes cérna damast étkező teríték, abrosz és 12 szalvéta	5.—	6.35
6 személyes szebbnél-szebb cérna damast kávés-teríték, abrosz és 6 szalvéta	1.35	1.66 2.75
6 darab cérna damaszt óriási törülköző . . .	frt	1.44
6 „ vászon pohártörő 65 kr., lenvászonból . . .	—	88 1.25
6 „ flanel pohártörő	—	48
Alkalmi vétel rouge paplan most	2	72
Selyem klott óriási paplan, vattás	3	74
Flanel takaró gyönyörű mintákban	1.25	1.65 2.25

Uri fehérneműekre.

5 rétü kézelő, szines vagy fehér	frt	—24
R. A. 5 rétü uri gallér, darabja	—	15
Tartós uri ing, sima, divatos mellel	—	98
D. D. Schiffon uri ing, sima, redős vagy piké mellel	1	12
R. R. Schiffon diszes, sima, redős vagy piké mellel	1	32
R. R. Schiffon háló ing	1	13

Tirol körper uri alsó nadrág 37, 52 és 68 krajczár.
Francia szabásu himzett, gombos uri nadrág 72 kr.
6 darab kitűnő vászon zsebkendő 49, 65, 78, 95 kr.
Pegyházi kötött uri harisnya most 15, 22, 29 kr.
Kötött gypju uri harisnya most 35, 42, 46 kr.
Tartós uri esernyő 1 frt 25 kr.
Mindenki vegyen nyersselyem elegáns esernyő most 1 frt 75.

Valamint összes raktáron lévő áruk minden
versenyt felülmúló olcsó árban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Meg nem felelő árúért a pénz visszaadatik. 163

Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza Szabadság-tér 15.

A nagyforgalom miatt mintákat nem küldhetünk.

Saját termésű

világosi hegyi-bor eladás

nagyban és kicsinyben.

Fehér ujbör literenkint	52 fillér.
Schiller (vörös)	56 „
Fehér ó bor	64 „
Fehér rizlingi	80 „
Vörös ó bor	1 kor.
Továbbá saját főzésű, finomított: törköly és szilva pálinka lit. 1.60 f. seprő	2.40 f.
Valódi rácz ü.mös	1.20 f.
Kapható:	21

Quirini Sándornál

Arad, Aulich Lajos-utca 7. e.

Pályázati hirdetés.

A családi és barackai állami szőlőtelepeken előforduló alább jelzett orvosi teendők f. évi április, esetleg július 1-től leendő ellátására pályázat nyitattik. A megbízott orvosok teendőit a következők képezik:

1. A tisztviselők kivételével a telepek összes alkalmazottainak és azok családtagjainak, nemkülönböztetve a telepen foglalkozó állandó vagy ideiglenes munkásoknak ott tartózkodásuk alatt előforduló bal-és betegségek esetén, orvosi kezelésben részesítése.

2. A telepek igazgatóságának és intézősegeinek felmerülhető közegészségügyi kérdésekben szaktanácsal ellátása.

3. A telepeken levő összes épületeknek évenként legalább kétszer alapos egészségügyi megvizsgálása.

Fekvő betegekhez az orvosnak ki kell szállania a telepre, fenjáró betegek az orvos lakására küldetnek gyógykezelés végett.

Valahányszor azonban az orvos bármilyen okból vagy bármilyen célból a telepen tartózkodik köteles a fenjáró betegekkel is megvizsgálni és nekik rendelni.

Kocsit az orvos tetszése szerint a legközelebbi vasuti állomásig vagy lakhelyéig a telepek bocsátanak az orvos rendelkezésére.

Az az orvos, aki a fenti teendőkre vállalkozni kíván, benyújtandó ajánlatában jelölje meg az általa kívánt évi tiszteletdíj összegét. Ha ajánlata elfogadatik, a tiszteletdíj utólagos negyedévi részletekben fog fizettetni.

A tiszteletdíjon kívül a megbízott orvosnak sem mütét, sem bármilyen más cimen semmiféle felszámításra nincs joga. Ha azonban valamely mütéthez esetleg külön tanult ápolóra vagy segédre is volna szüksége, annak díját a telep külön fizeti. Székelytől távolléte tartamára állandó és kellő időben bejelentett helyettesítést kell megneveznie. E helyettes lekötött állású orvos nem lehet.

A pályázati ajánlatok, amelyek akár együttesen a két telepre, akár külön-külön csak az egyik vagy csak a másik telepre szólhatnak, folyó évi február hó 26-ig a családi és barackai állami szőlőtelepek igazgatóságához Aradra nyújtandók be. — Ugyanott szereshetők közlelbbi felvilágosítások is. Kölcsönös felmondási idő három hónap.

Aradon, 1907. évi február hó 11-én.

A családi és barackai állami szőlőtelepek igazgatósága.

Amerikai
önműködő ablakredőket
gyárilag készít
ZIMMERMANN és EISELE

Aradon, Weitzer János-utca sarkán, a „Zöld papagály“-hoz.
Telefon 275. szám.

519

Grammofonok!
János vitéz, Gül-Baba és a világ legnagyobb művészeinek előadásait otthon élvezheti! Csekély havi részletekben kapható
ZIMMERMANN és EISELE

Telefon 275. szám.

73—1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi ingyenfürdők felállításához szükséges 18 drb. tölgyfa ponton szállításának elvállalása iránt folyó évi február hó 25-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: Darabonként 700 korona, összesen 12600 korona.

Bánatpénzül leteendő a városi pénztárnál a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban és a letéti nyugta az ajánlatokhoz melléklendő.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a fenti határidő letelte előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzről szóló pénztári letéti jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árelengedés vagy felülfizetés százalékokban fejezendő ki.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Az ezen feltételektől eltérő ajánlat figyelembe nem vétetik.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi február hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel s. k.
aljegyző.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyancsak

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

471

Az 1902. évi verségi ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi maki ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

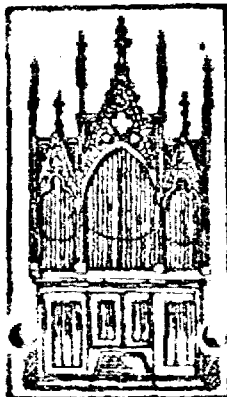
ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.)

TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvetetnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek.

Bővebbi felvilágosítással és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millenniumi éremmel kitüntetve.

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosi

Steckenpferd Liliom-tejszappannal

Bergmann és Társa cég gyarmánya Drezda és Elba melletti Teschenben. Az előtti Bergmann-féle Liliom-tejszappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arczot a nyári pattanásoktól és gyönyörű fehér és finom színt ad az arcznak.

Darabonként 80 filléért kaphatók a következő gyógyszárakban:

Hajós Arpad, 33
Rozsnya Mátya,
Földes Kelemen,
Vojtek és Weisz drogueriájában és
Hegedűs Gyula pipere-tüzletében.

Városi telefon 477.

Iffj. Kópetkó

Károly

Arad, Weitzer János-u. 2.

(Minorita-palota.)

Leltározás alkalmával 147

Szővet, Barhet, Creton, Delaine, Batist, Zephir, Selyem és Szőnyeg maradókat mélyen leszállított árakban.

Pliissirozás és gouvelirozás bármely szélességben elfogadtatik.

Megegy telefon 477.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

126

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladó, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a mótros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor.-ért törlesztésre eladó.

Egy pohár **udvari sör** 8 kr.
Egy korsó 13 kr.

Egy pohár **udvari sör** 8 kr.
Egy korsó 13 kr.

Egy pohár **udvari sör** 8 kr.
Egy korsó 13 kr.

Tisztelettel bátorkodom a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **színház-épületben lévő**

városi sörcsarnokot

megnyitottam és Gyurkovits András zenekara személyes vezetése alatt

hangversenyt rendez.

Egyben bátorkodom a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy vendéglőmet a mostani modern kornak teljesen megfelelőleg ujonnan berendeztem és az **Első magyar kőbányai részvénytársaság legkiválóbb sörét az ugynevezett**

udvari sört

bevezettem, azonkívül a legkiválóbb minőségű arad-hegyaljai borokat fogom kimérni.

Konyhám is olcsó árak mellett a legfinomabb igényeket is ki fogja elégíteni.

Teljes tisztelettel

Kánya Géza.

338

Egy pohár **udvari sör** 8 kr.
Egy korsó 13 kr.

REZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

magyar vaságyaim, székeim, padjaim és napvédőim

elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Saját gyártmányu

teljes kávéházi és szállodai berendezések.

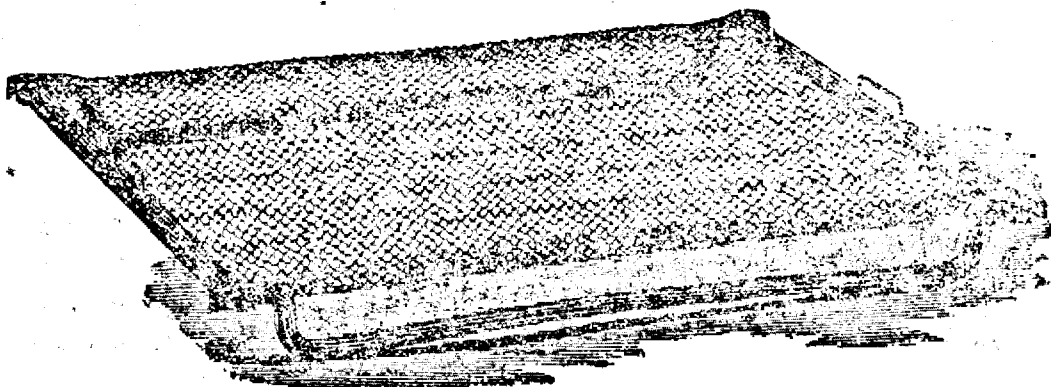
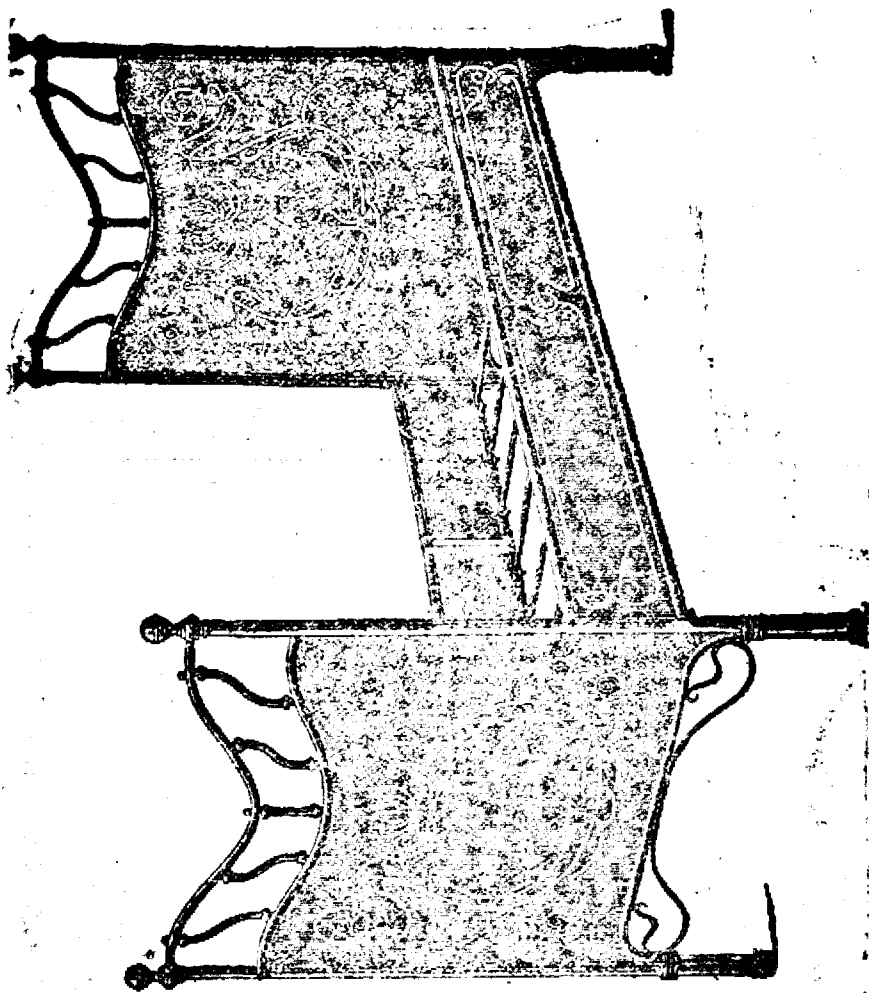
Magánosok számára réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek pazar kiállításban.

Kivánatra írásbelileg szolgálok költségvetéssel, vagy pedig gyárvezetőm 24 órán belül rendelkezésre áll.

Szives megrendelést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK

**Gyárhelyiség: Anich Lajos-uteza 14. szám.
Raktár: Lázár Vilmos-uteza (Földes-palota.)**

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomorbajok, testi bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, máj bántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi szer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll's feliratu ónozáttal elzárva van. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, cőz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1.80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékhely: Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

3971

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN gyógyszerárában.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjegyét és aláírását tünteti fel.

csak akkor valódi ha

mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A MOLL'S” felirattal van ellátva.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden a szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra ortopéd-cipők elkészítését, valamint az önkéntes uraknak e öltöztetés szerinti bakancs vagy csizma elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

MOST JELENT MEG!

„Rónák Titka”

Az a földi betyár világ rejtelmeiről.

írta:

Somogyi János.

Kapható a könyvkereskedésekben és a kiadó „Országos Ellenőr” könyvkiadóhivatalában Kecskeméten.

500 koronát

fizeték annak, aki Bartilla-fogvizetnek használata mellett, üvege 70 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik.

(Csomagolásért külön 20 fill.) **Bartilla A. Fröhösel**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemenél, Deák Ferencz-utca 11. sz. és Hajós Árpádnál, Andrassy-tér 2. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla A. féle** fogvizet. Hamisítványok lejjelen 161 díjaztatnak. 60.

Saját termésű kítűnő tisztán kezelt

magyarádi ó és pecsenyeborok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

Ügyvédnél

525

Aradon,

Deák Ferencz utca 40. sz. a.

966 — 1907. közig. szám.

Pécskai járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A németperegai községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

1. Készpénz fizetés ... .. 600.— kor.
2. Terményjárandóság váltáságra ... .. 800.— kor.
3. Szófia járandóság váltáságra ... .. 192.— kor.
4. Természetben kiszolgáltató 4) köbméter tűzifa váltáságra ... .. 236 — kor.
5. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj ... .. 160.— kor.
6. Szabad lakás, 496 öföld házi kerttel.
7. 21170/1600 föld szántóföld haszonélvezete.
8. Magánmunkálatokért szabályrendletileg szedhető díjak.
9. A kincstári uradalom által esetleg adományozandó 10 kat hold szántóföld haszonélvezete.

A választást f. évi március hó 19-én délelőtt 9 órakor fogom Német-Peregen a község házában megtartatni.

Pályázni kívánók az 1883. I. t. c. 6 §-ában, illetőleg az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában megkívánt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erköcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelendő pályázati kérvényeiket hozzám f. évi március hó 18 ig nyujtsák be.

Később érkező, vagy hiányosan felszerelt pályázati kérvényeket figyelembe nem veszek

Pécska, 1907. évi február hó 23 án.

Senk Ferenc,

járásí főszolgabíró.

664

Meghívás

a Pécskai takarékpénztár részvénytársaság

rendkívüli közgyűlésére,

mely 1907. évi március hó 3-án délelőtt 10 órakor a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

Tőkefelemelés, alapszabály módosítás.

M.-Pécska, 1907. évi február hó 22-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: (Alapszabályok 45. § a.) Közgyűlésen szavazati joggal csak azok részvényesek bírnak, kik részvényeiket még le nem járt szelvényeikkel együtt, esetleg az azokról szóló átvételi elismervényt leg-elsőbb a közgyűlést megelőző napig az intézet pénztáránál térítvény mellett letéteményezik. 670

Lucfenyő

(Picea excelsa)

március 1 től, április végéig és az őszi ültetési időszakban a

Kisjenői főhercegi uradalom kertészeténél

(posta és vasutállomás helyben.)

Bármely mennyiségben kapható, 1—5 méter magasságig, darabja 1—5 koron. 100 darab megrendelése esetén 80—400 koron. csomagolás és vasutra szállítás ingyen. 593

Alapítottott

1860.

MUNZI

Állami távbeszélő

213.

katap és uri-divat üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gy. ezred tisztikarának szállítója.

Kirakataimban állandóan a legizlésebb divat-újdonságok versenyképes árak megjelölésével láthatók! 482

Legérősebb kötésű

harisnyák!

- 3 pár pamut szines K. 1.50
- 3 „ „ csikos „ 1.74
- 3 „ „ div. „ „ 1.80
- 3 „ félgyap u „ „ 2 —
- 3 „ különleges divat csikos „ 2.90

Állami tisztviselők szállítója.